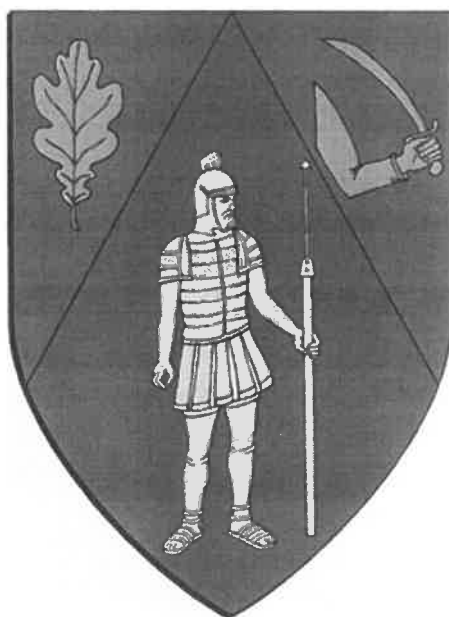

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lispeszentadorján Község Önkormányzata

2022 - 2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	64
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69
1. A HEP IT részletei	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	69
Jövőképünk	70
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i> Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
3. Megvalósítás	74
3.1 A megvalósítás előkészítése	74
3.2 A megvalósítás folyamata	74
3.3 Monitoring és visszacsatolás	77
3.4 Nyilvánosság	77
3.6 Érvényesülés, módosítás	78
4. Elfogadás módja és dátuma	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Lipeszentadorján Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Lipeszentadorján három község – Lipse, Szentadorján és Erdőhát – egyesüléséből született meg 1937-ben, de e települések története jóval korábbra datálható. Szentadorján egyike hazánk legősibb településeinek. Egyes történészek szerint megalapítói azok a székelyek voltak, akik a nyugati gyepüket védték a külső támadásokkal szemben. 1024-ben Szent István király a falut a zalavári apátságnak adományozta. Szentadorján ugyanis már ebben az időben templomos hely volt; temetőjében ma is láthatók a hajdani klostrom romjai.

A források 1375-ben említik legkorábban Erdőhát nevét – Ivánkafalvának is nevezték -, mely ekkor a Bánffy és a Lipcsei család tulajdona volt.

Lipse neve az oklevelekben először 1308-ban tűnt fel, mint a Lipcsei család birtoka.

Szentadorján és Erdőhát az idők folyamán teljesen összeépült, így 1929-ben közigazgatásilag is egyesítették őket Szentadorján néven. 1937 a falu életében rendkívül fontos esztendő volt. Ekkor született meg Lipeszentadorján Lipse és Szentadorján egyesítésével, s ekkor tárták fel Lipse határában Magyarország első kőolajmezőjét. A szénhidrogén-bányászat alakította az itteni emberek életét, a hajdani nagy szegénység jelentős mértékben enyhült. A sikeres fűrés helyét ma egy obeliszk őrzi, közelében pedig – a II-es tankállomáson – kis múzeum található.

Ezekben az években Lipeszentadorjánban plébánia, iskola, posta és körjegyzőség működött, az '50-es években pedig művelődési ház épült és óvoda kezdte meg működését.

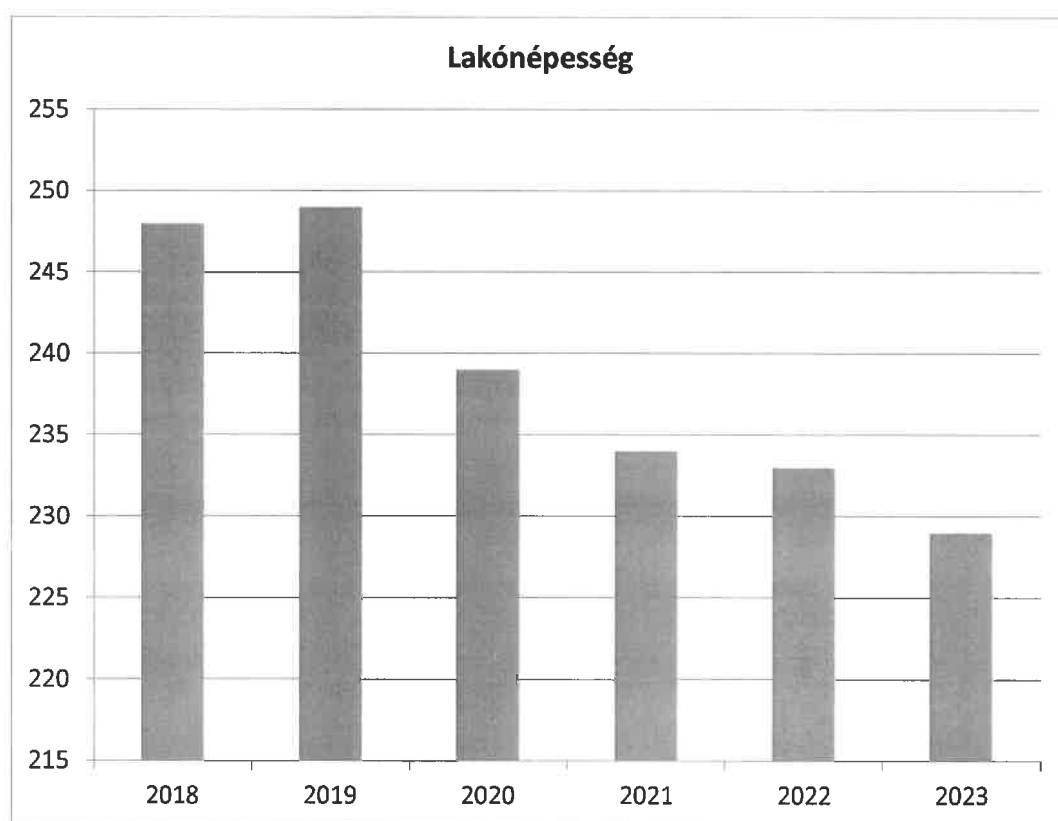
1960 után az 1000 lelket számláló község népessége az elvándorlás és az elöregedés következtében folyamatosan és egyre fokozódó mértékben csökkent, 2001-ben az állandó lakosok száma már csak 353 fő volt, 2005-ben pedig 334 fő. A népességcsökkenés

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

következtében a falu több intézményét felszámolták. A körjegyzőség megszűnt és községi tanács alakult Bázakerettyén. Az iskola elvesztette a felső tagozatot, majd 2000-ben az alsó tagozatot is felszámolták. A posta is megszüntetésre került, majd 2010-ben az óvoda is bezárásra kényszerült.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	248	bázis év
2019	249	100,40%
2020	239	95,98%
2021	234	97,91%
2022	233	99,57%
2023	229	98,28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

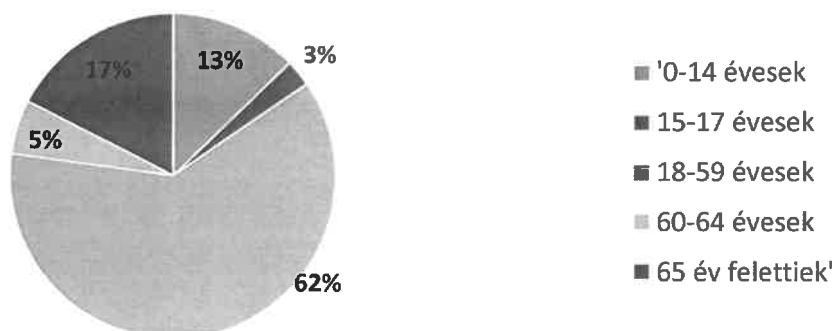

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

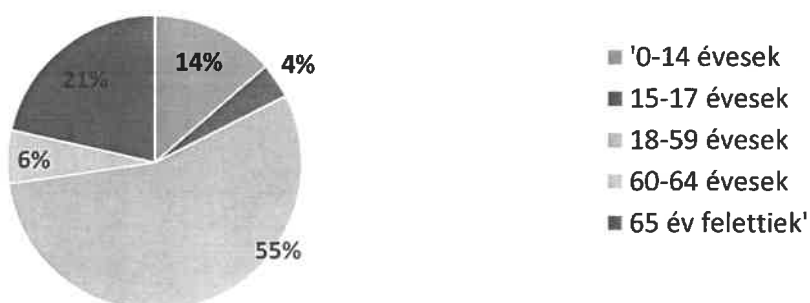
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze s e n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	149	154	303	49,17 %	50,83 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	19	21	40	6,27%	6,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	6	10	1,32%	1,98%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	92	85	177	30,36 %	28,05 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	8	9	17	2,64%	2,97%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	26	33	59	8,58%	10,89 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

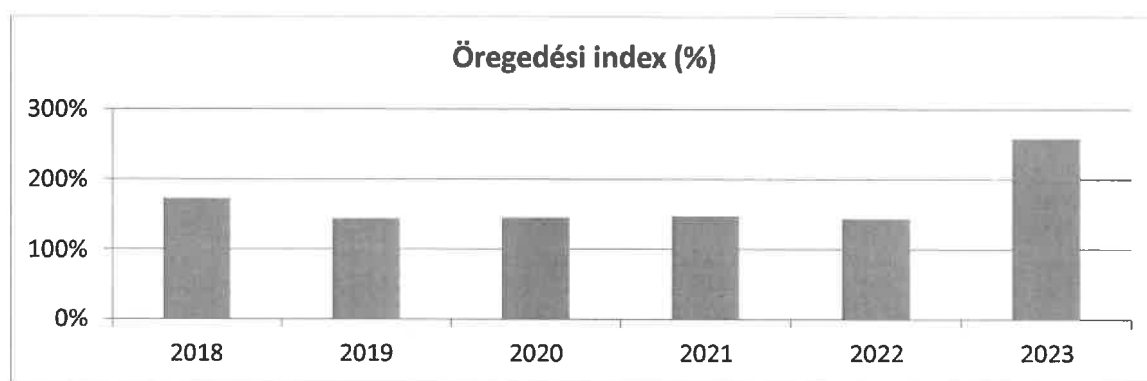

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	57	33	172,73%
2019	59	41	143,90%
2020	58	40	145,00%
2021	59	40	147,50%
2022	56	39	143,59%
2023	62	24	258,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

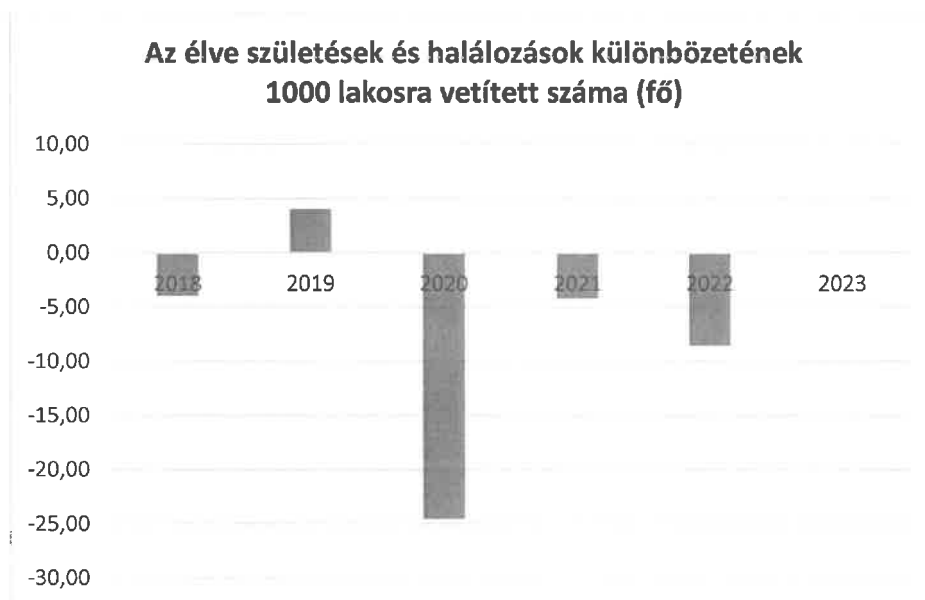
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-7,92
2019	0,00
2020	-8,20
2021	-54,97
2022	-34,26
2023	-30,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-3,96
2019	4,02
2020	-24,59
2021	-4,23
2022	-8,57
2023	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatokból jól látható, hogy a település lakónépessége az ország lakónépességével azonosan évről évre csökken. 2021-ben 23 fővel kevesebb él a településen, mint 5 évvel korábban. Ennek következtében az állandó népesség száma is minden évben csökkenést mutat. A nők aránya az országos átlagéhoz hasonló, tehát 4 %-kal több nő él a településen, mint férfi. A település előregedő, ami abból látszik, hogy a 14 éven aluli lakosság száma 40 fő, a 65 éven felüliek száma 59 fő és az ebből adódó öregedési index 147,5 %. A táblázatból látható, hogy az elvándorlás egy kissé megtorpant, azonban a természetes szaporodás negatív irányba mozdult el. 2021-ben az élve születések száma 1 fő volt, ezzel szemben a halálozások száma 4 fő.

A rendszerváltás után új lendületet vett a község fejlődése. Önálló önkormányzat alakult, bár a körjegyzőség központja Bázakerettyén maradt, ami 2013. március 1-től 9 település „összeházasodásával” Bázakerettyei Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel működik tovább. Öt község összefogásával – köztük Lisperzentadorján – részvételével megépült a Maróci-víztározó, amely a horgászok számára igazi paradicsom. Újra éledt a könyvtár, felújításra került a művelődési ház, létrejött a Teleház, kialakításra került Lispén a Faluház. Elkészült a községben a csillagpontos kábeltelevízió rendszer, s a Lispei hegyre az aszfaltos hegyi út. 2003-ban megnyitotta kapuit a turistaszálló, 2004-ben Gondozási Központ kezdte meg működését, ami sajnos már nem működik. A megújult falu azonban korántsem került ki nehéz helyzetéből, több évtizedes munka kell még a felhalmozódott hátrányok leküzdésére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lisperzentadorján település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A program figyelembe veszi Lisspeszentadornán Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Lisspeszentadornán Község Önkormányzat költségvetési koncepciója (2025)
- Lisspeszentadornán Község Önkormányzat Településrendezési terve
- Lisspeszentadornán Község Önkormányzat 4/2021.(III.19.) számú szociális ellátásokról szóló rendelete
- Lisspeszentadornán Község Önkormányzat Környezetvédelmi programja

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Társulások:

- Dél-Zala Murahíd Letenye Többcélú Társulás
- Zalaispa Hulladékgazdálkodási Társulás
- Kerkamenti Települések Szövetsége
- Óvodai Intézményfenntartó Társulás
- Bucsutai Szociális Szolgáltató Társulás
- Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból lettek összegyűjtve. A legtöbb 2021-es adat szintén a helyi adatokból és a helyismeret alapján kerültek feltüntetésre. Néhány esetben a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

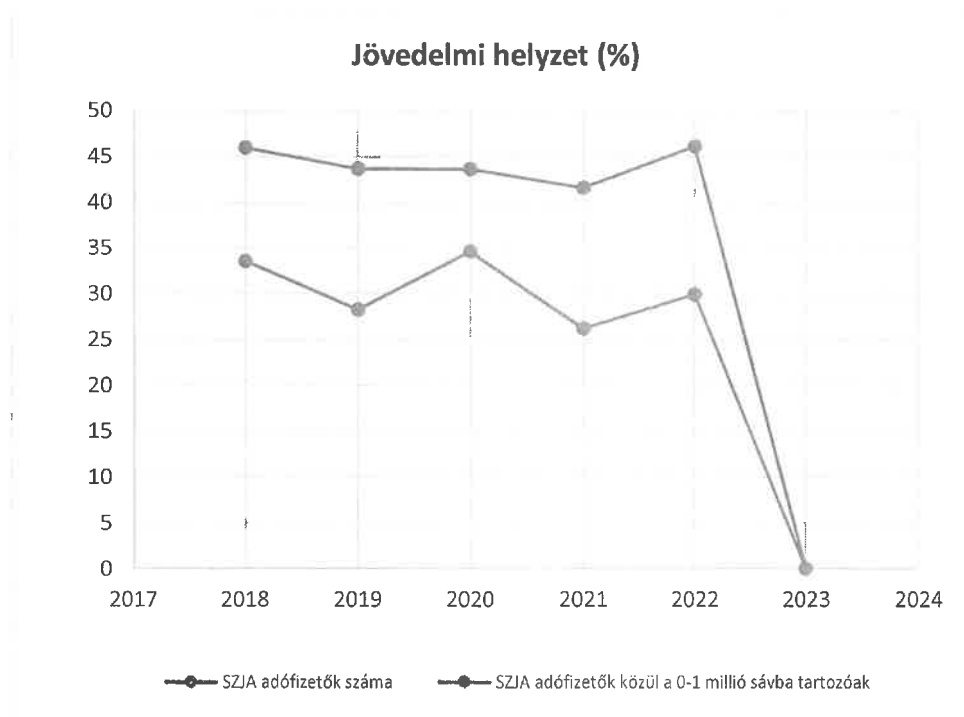
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A település lakossága egészen 1937-ig állattenyésztéssel és földműveléssel foglalkozott. A szénhidrogén-bányászat következtében a lakosság 80 %-a részére a bányászat és az olajipar nyújtott megélhetést egészen a '90-es évek végéig. Az olajiparban tevékenykedőket kiemelt fizetéssel jutalmazták és az onnan nyugdíjba vonulók jelenleg 100-150 ezer forintos nyugdíjjal rendelkeznek. A magas jövedelmek tették lehetővé azt, hogy szülői segítséggel a fiatalok a közeli városokban telepedtek le. A településen maradtak jelenleg lényegesen rosszabb anyagi körülmények között élnek. Nagy a munkanélküliség, aminek következménye az, hogy egyre több lakásban a kényelmes gázfűtés helyett fával tüzelnek. A lakóházak 95 %-a komfortos, 5 % komfort nélküli. (Nincs fürdőszoba, víz az udvaron)

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	45,96	33,59
2019	43,67	28,24
2020	43,62	34,62
2021	41,58	26,19
2022	46,13	29,93
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,96	11,70	7,83%
2019	7,92	12,12	10,02%
2020	6,06	8,91	7,49%
2021	4,81	10,00	7,41%
2022	6,73	9,18	7,96%
2023	7,00	8,79	7,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

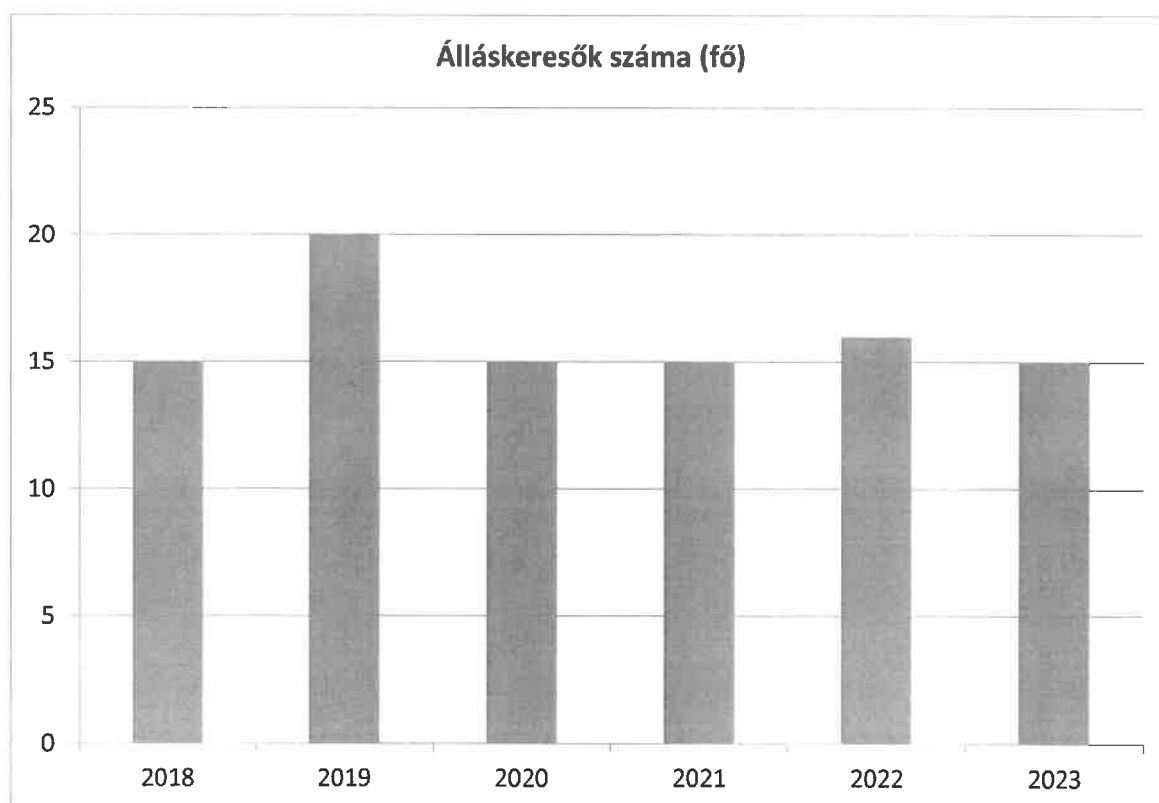

A település 15-64 év közötti lakónépessége a vizsgált 5 évben 259 és 236 fő között mozog. A vizsgált korcsoporton belül a nők és a férfiak száma szinte megegyezik. A nyilvántartott álláskeresők száma a munkavállalási korú lakosság számához képest nagyon magas, 5,8 és 16,4 % között volt. A legkimagaslóbb 2013-ban volt, ahol a nyilvántartott álláskeresők száma 35 fő, vagyis a munkavállalási korú lakónépesség 16,4 %-a. 2014-ben nem sokkal jobb a helyzet 29 fő munkanélkülit regisztráltak, 2017-ben ez a szám 17 fővel csökkent a közfoglalkoztatásnak köszönhetően.

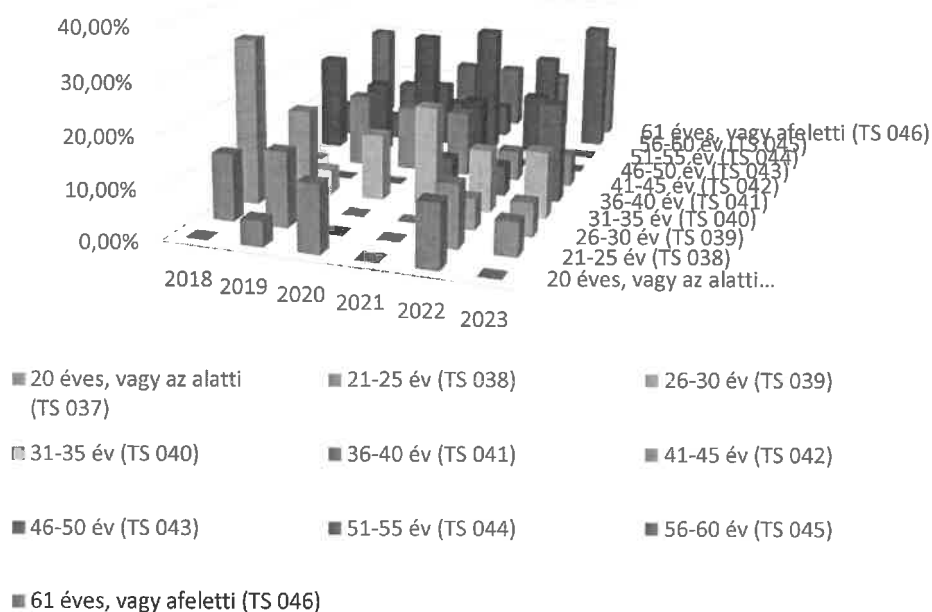
Minden évben jól látható, hogy az álláskeresők között nagyobb arányban vannak jelen a férfiak.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	15	20	15	15	16	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	2,00	0,00	2,00	0,00
	%	0,00%	5,00%	13,33%	0,00%	12,50%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	3,00	0,00	0,00	2,00	1,00
	%	13,33%	15,00%	0,00%	0,00%	12,50%	6,67%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	4,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	33,33%	20,00%	0,00%	0,00%	6,25%	6,67%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	1,00	2,00	3,00	2,00	2,00
	%	6,67%	5,00%	13,33%	20,00%	12,50%	13,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	6,67%	6,25%	20,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	3,00	2,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	15,00%	13,33%	13,33%	6,25%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	3,00	4,00	2,00	0,00	0,00
	%	20,00%	15,00%	26,67%	13,33%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	2,00	4,00	2,00	0,00
	%	6,67%	5,00%	13,33%	26,67%	12,50%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	2,00	1,00	1,00	3,00	4,00
	%	0,00%	10,00%	6,67%	6,67%	18,75%	26,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00	3,00
	%	20,00%	10,00%	13,33%	13,33%	12,50%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

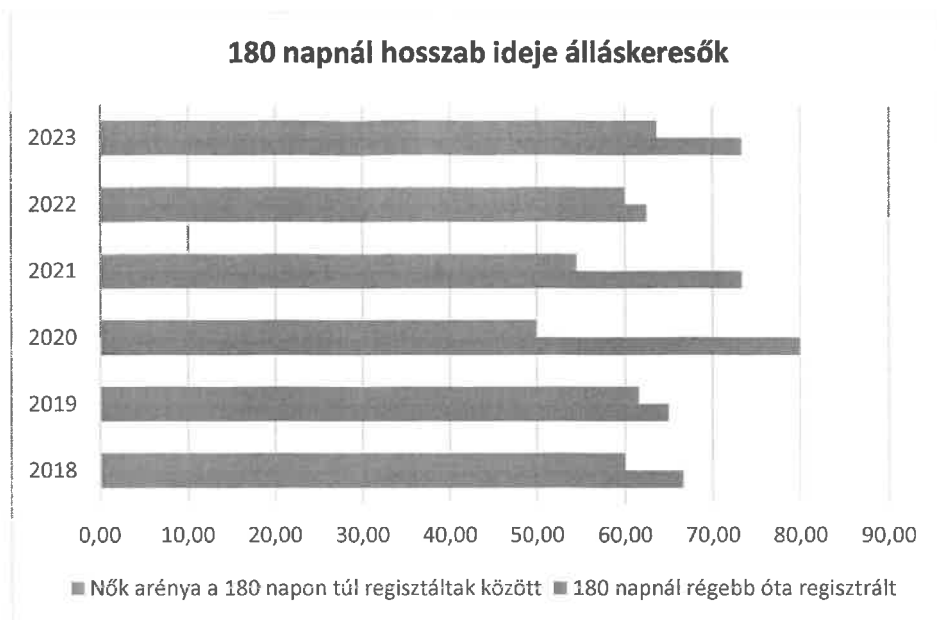
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	66,67	60,00
2019	65,00	61,54
2020	80,00	50,00
2021	73,33	54,55
2022	62,50	60,00
2023	73,33	63,64

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból jól látható, hogy a munkanélküliség minden egyes korcsoportot egyformán érint. A 20 éven aluliak egyáltalán nincsenek jelen, mert a településen élő fiatalok száma alacsony, illetve középfokú tanulmányikat befejezve többen felsőfokú oktatásban vesznek részt. 2017-2021 között a legkiemelkedőbb a 31-40 év és az 51-55 év közötti korosztály száma. 2021-ben a regisztrált 15 fő munkanélküli közül 4 fő, (a létszám 26,67 %-a) az 51-55 éves korosztályból tevődik ki, 2022-ben a helyzet nem változott.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Minél magasabb egy település munkanélküliségének aránya, annál nagyobb a segélyezés száma. A településen 2017-ben 13 nyilvántartott munkanélküli élt 2021-ben kismértékben 2 fővel növekedett.

A népszámlálási adatokból kiderül, hogy 2011-ben sokkal több nő nem végezte el az általános iskolát, ennek következtében szakmát sem szereztek.

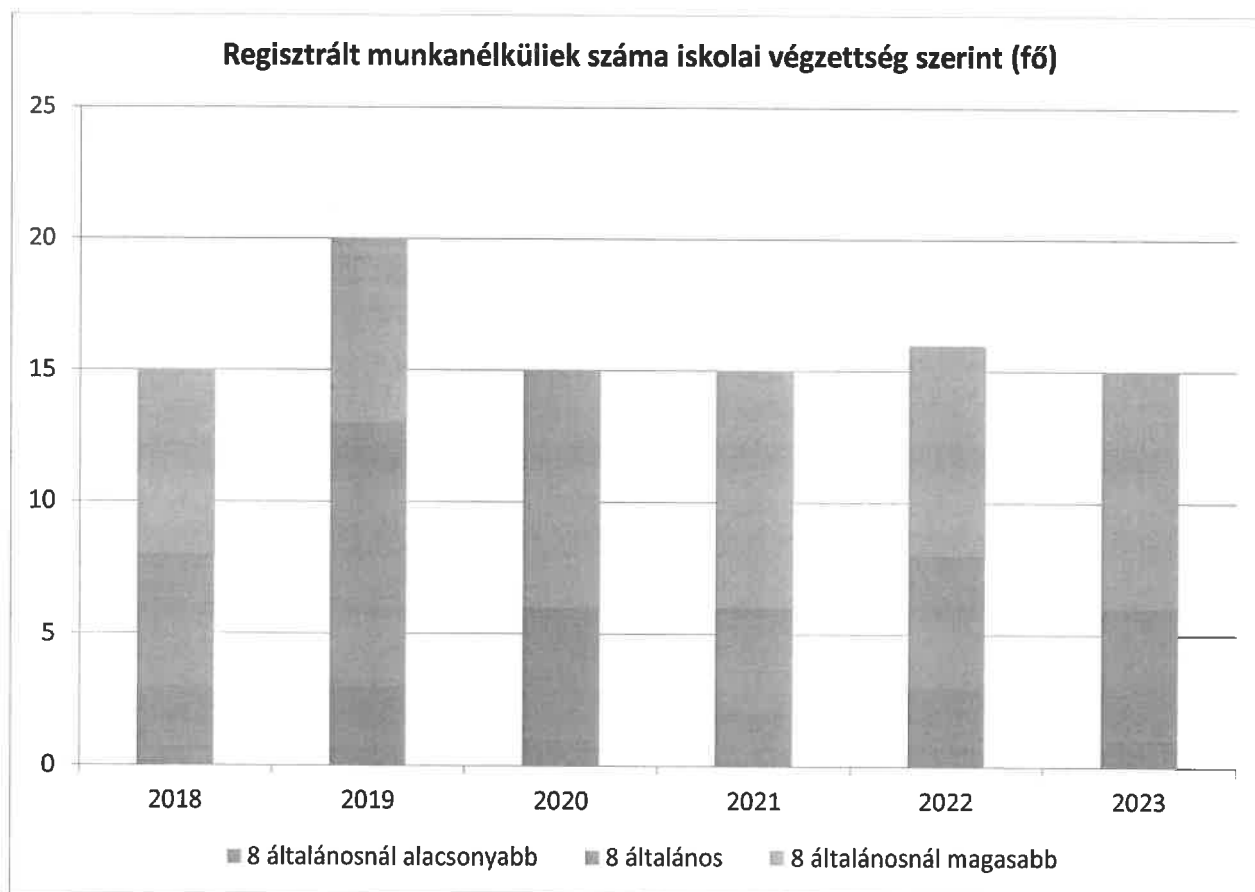
Egyre több munkahely kényszerül arra, hogy alacsony iskolai végzettségűt foglalkoztasson, mert a legtöbb kiadást a bér és a járulékok fedezete teszi ki.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	15	3	20,00%	5	33,33%	7	46,67%
2019	20	3	15,00%	10	50,00%	7	35,00%
2020	15	1	6,67%	5	33,33%	9	60,00%
2021	15	2	13,33%	4	26,67%	9	60,00%
2022	16	3	18,75%	5	31,25%	8	50,00%
2023	15	1	6,67%	5	33,33%	9	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	16	13
2019	14	14
2020	12	11
2021	11	8
2022	9	9
2023	9	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. szeptember 1-én hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. Törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Lisszeszentadorján Község Önkormányzata csatlakozott az országos Startmunka programhoz és a település mezőgazdasági mintaprogram létrehozását pályázta meg. A település szerkezete és a jó minőségű talaj adottsága miatt konyhakerti növények termesztése valósul meg évről évre. A közfoglalkoztatásba mind a 15 fő regisztrált álláskereső rövidebb-hosszabb ideig részt vett.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

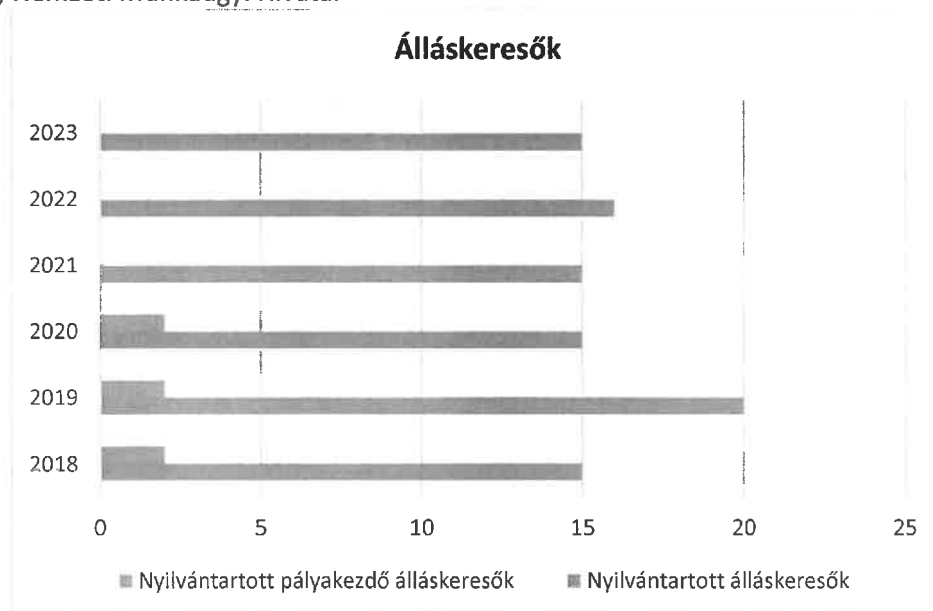
Lisszeszentadorján községben egyetlen olyan vállalkozás sem működik, amelyik nagy számban tudná foglalkoztatni a helyi munkavállalási korúakat. A településen jelen van mezőgazdasági vállalkozás, azonban ebben a kisvállalkozásban egy-két alkalmazott tevékenykedik. A település munkavállalási korú rétege bizonyos szempontból el van zárva attól, hogy a közeli városokban munkát találjanak. A legközelebbi város Letenye 18 km-re található, ahol 2012-óta működik egy híres drogériálanc raktárháza.

Lispesztadorján lakosai közül a raktárházban senki nem tud munkát vállalni, ahol két-, illetve három műszakos munkarendben zajlik a foglalkoztatás, mert az autóbusz közlekedés este 8 óra után teljesen megszűnt. A munkahelyre a cég saját autóbusszal szállítja a dolgozókat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	15	2
2019	20	2
2020	15	2
2021	15	0
2022	16	0
2023	15	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a pályakezdő fiatalok száma 2017 és 2020 között 2 fő volt, 2021-ben és 2022-ben nem él pályakezdő a településen.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés a Letenyi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségén megoldott, a Kirendeltség folyamatosan tájékoztatja az állás keresőket a foglalkoztatási lehetőségekről, valamint a lehetséges átképzésekről. Az önkormányzat 2011-óta részt vesz a Startmunka programban, ahol a munkanélküliek közül 15-20 fő szezonálisan munkát talál.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. A munkanélküliséggel viszont együtt jár a szegénység és havi 22.800 Ft-os segélyből megélni gyakorlatilag lehetetlen és ekkor már mélyszegénységről beszélhetünk. A településen jelen van a mélyszegénység, hiszen a nyilvántartott 15 regisztrált álláskereső 60%-a egyéb bevétellel nem rendelkezik.

A 2011. évi népszámlálás adataiban megtalálható, hogy Lisspeszentadorján településen 27 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek. A helyi ismeretek alapján ennél jóval többen élnek a településen, azonban csak az említett 27 fővel számolhatunk.

Az önkormányzat azzal a céllal csatlakozott az országos közfoglalkoztatáshoz, hogy az említett mélyszegénységben élők és romák, ha néhány hónapra is, de visszakerüljenek a munka világába és magasabb jövedelemhez jussanak.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A társadalmi előítéletek néhány esetben jel vannak, azonban az önkormányzatnál, mint foglalkoztatónál, hátrányos megkülönböztetés nincs és nem is lehet!

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

Az önkormányzat tulajdonában lévő Faluházban 2021-ben szervezett digitális képzésen vehetett részt a település mindenki, aki szeretett volna a digitális világgal egy kicsit megismerkedni. Teleház működik, ahova a nyitvatartási időn belül sokan betérnek fénymásolni, elektronikus leveleket továbbítani, de azok akik csak játszani szeretnének, számunkra is nyitva áll a számítógépes terem.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Lisspeszentadorján Község Önkormányzata a szociális helyzetük és rászorultságuk alapján a településen élőket pénzbeli, vagy természetbeni ellátásban részesíti. A gyermekjóléti ellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény alapján tervezi az önkormányzat. Lisspeszentadorján Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III.

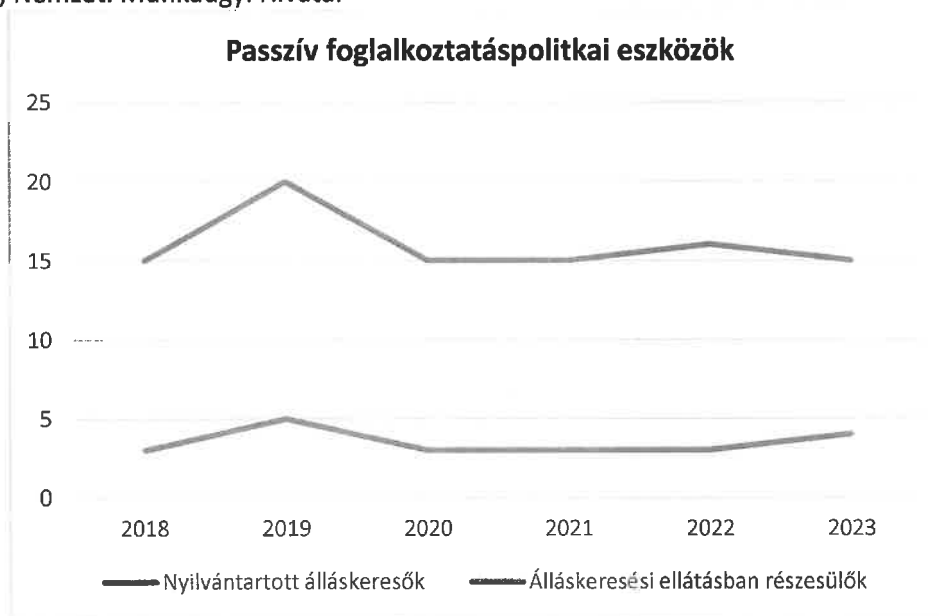
törvényben meghatározott rendszeres segélyeket, ellátásokat az alábbiak szerint biztosítja:

- rendszeres települési támogatáson belül
- lakhatási támogatás

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	15	9,49%	3	20,00%
2019	20	13,42%	5	25,00%
2020	15	10,64%	3	20,00%
2021	15	11,11%	3	20,00%
2022	16	11,59%	3	18,75%
2023	15	10,49%	4	26,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

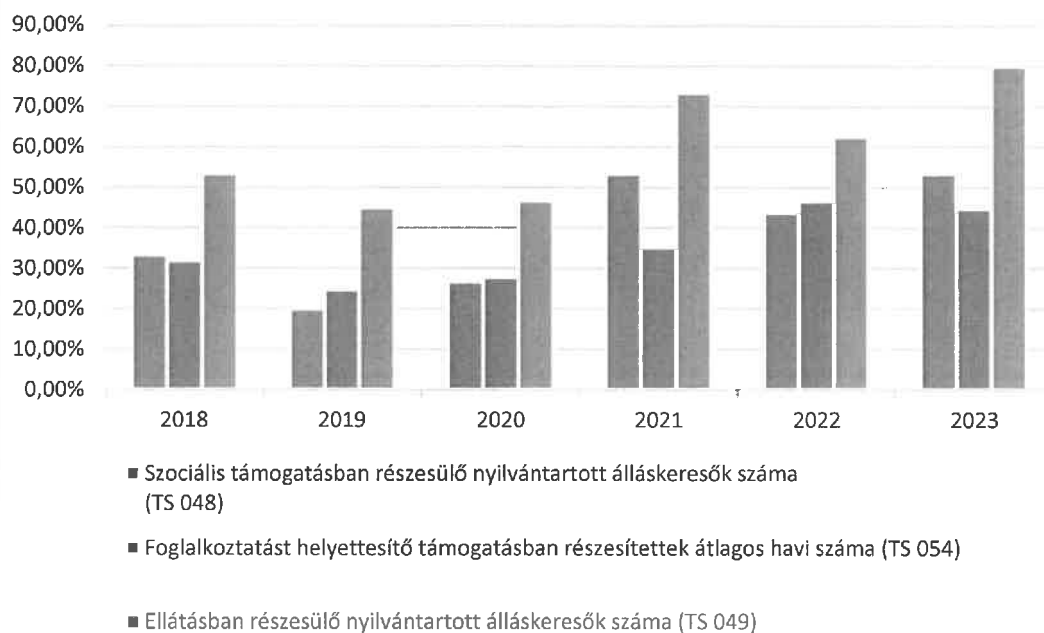

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	5	33,33%	5	31,87%	8	53,33%
2019	4	20,00%	5	24,65%	9	45,00%
2020	4	26,67%	4	27,73%	7	46,67%
2021	8	53,33%	5	35,20%	11	73,33%
2022	7	43,75%	7	46,63%	10	62,50%
2023	8	53,33%	7	44,80%	12	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

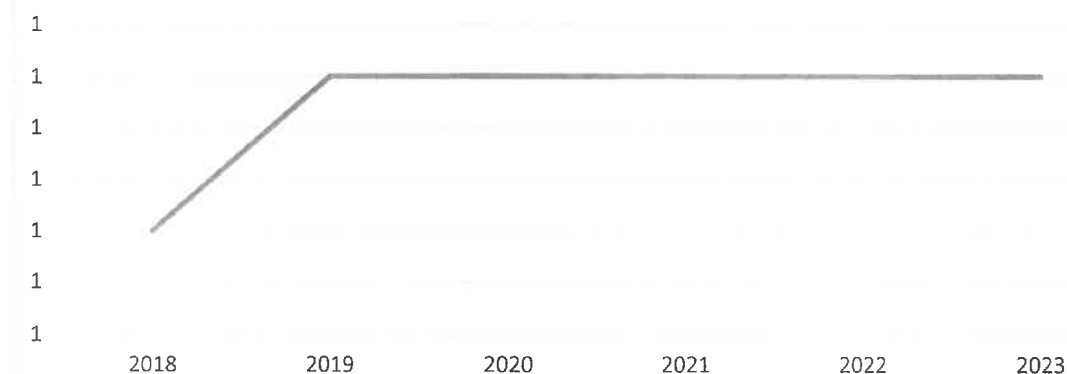

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1
2023	1

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

Álláskeresési segélyben részesülők száma a munkavállalási korú lakosság számához viszonyítva nem számottevő, mert a 15-64 év közötti lakónépesség 0,03 %-a részesül a Munkaügyi Központ által nyújtott segélyben.

Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a minimálbér 100%-a.

A nyilvántartott álláskeresők közül 2021-ben 11 fő jogosult álláskeresési járadékra.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt szinte minden évben módosították, melynek előírásait az önkormányzat saját rendeletébe beépítette.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezési támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, majd megváltozott névvel, jelenleg foglalkoztatást helyettesítő támogatásként szerepel. Az ellátás folyósítása 2015-ben átkerült a Járási Hivatalokhoz.

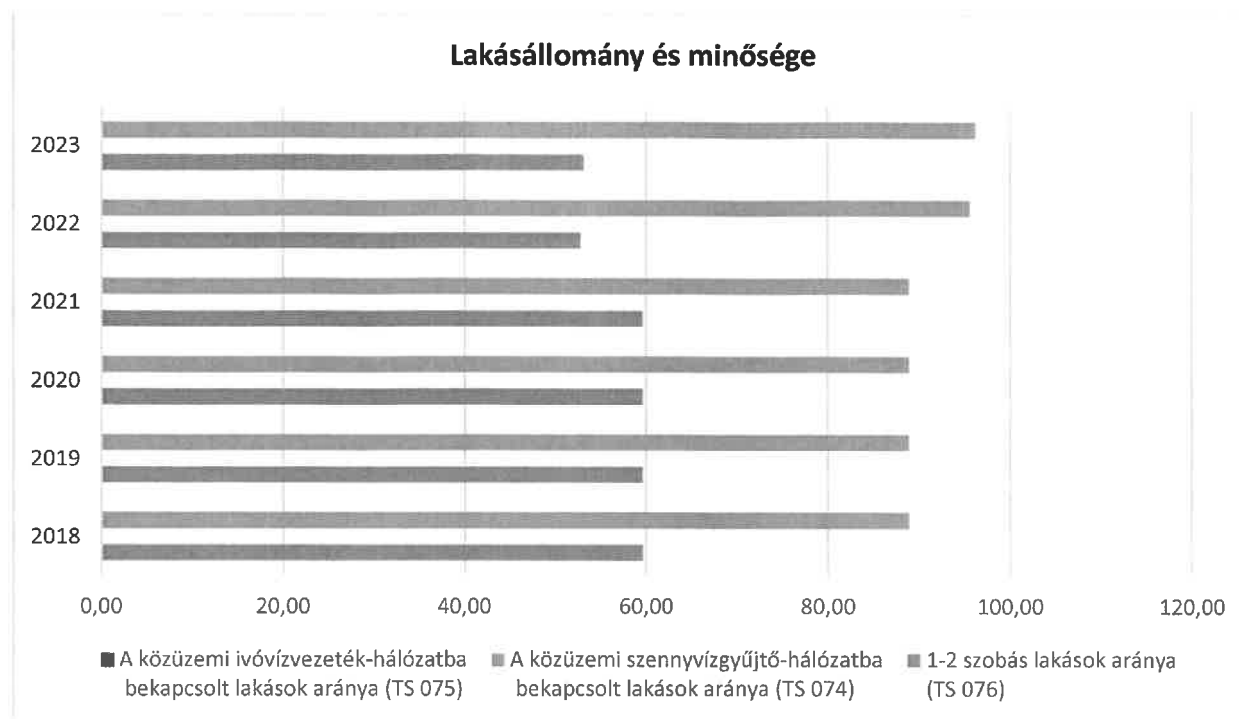
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, oly módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	171	0	0,00	59,65	0,00	88,89
2019	171	0	0,00	59,65	0,00	88,89
2020	171	0	0,00	59,65	0,00	88,89
2021	171	0	0,00	59,65	0,00	88,89
2022	159	0	0,00	52,83	0,00	95,60
2023	158	0	0,00	53,16	0,00	96,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen található lakóházak minden esetben megfelelnek arra, hogy lakásként funkcionáljanak. Komfort nélküli lakások aránya 5 %, azonban ezek a házak is rendezettek, lakhatók.

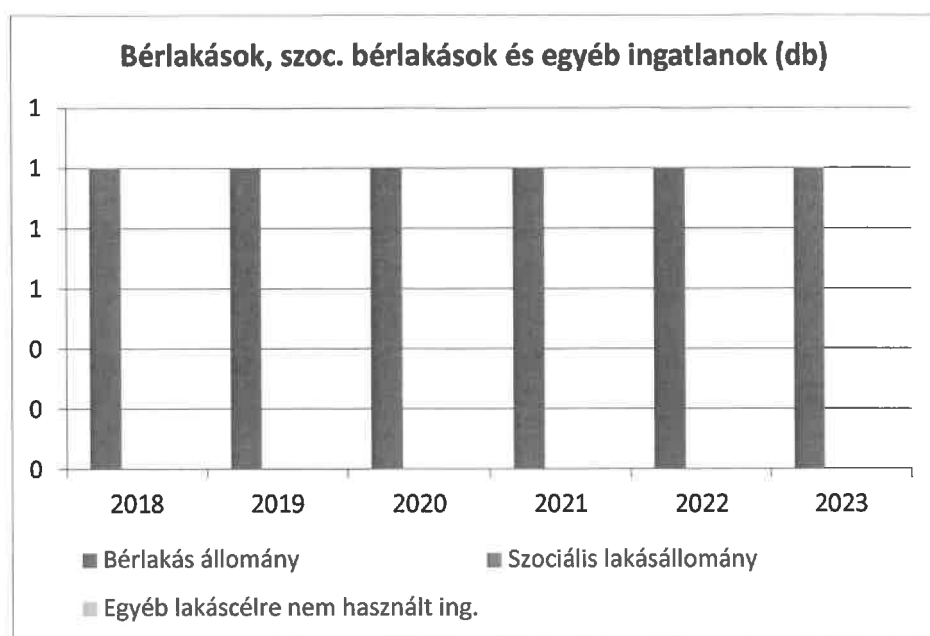
A település lakásállománya 2017 és 2021 között nem változott továbbra is 171 lakás áll a településen.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat összesen 1 bérlakással rendelkezik, ahol folyamatosan bérlő lakik.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	171	0	1	0	0	0	0
2019	171	0	1	0	0	0	0
2020	171	0	1	0	0	0	0
2021	171	0	1	0	0	0	0
2022	159	0	1	0	0	0	0
2023	158	0	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Lispesztadorján Község Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott normatív lakásfenntartási támogatást nyújtotta évtizedeken keresztül. Jelenleg lakhatási támogatást igényelhetnek az alacsony jövedelemmel rendelkezők. Kamatmentes építési kölcsönt az Önkormányzat 2008-óta nem tud nyújtani a polgároknak.

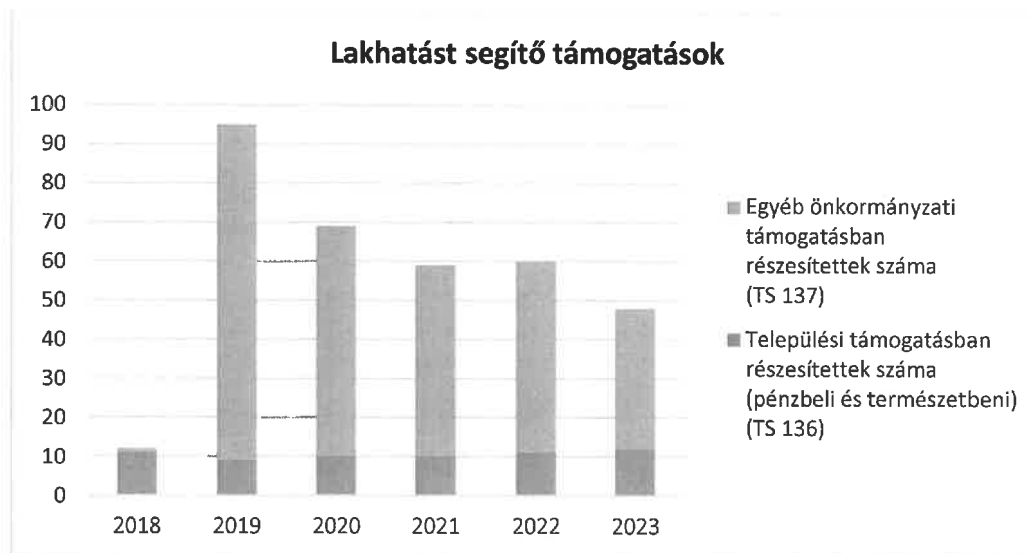
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nem található a településen.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	11	1
2019	9	86
2020	10	59
2021	10	49
2022	11	49
2023	12	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociálisan rászorulóknak esetében lakhatási támogatás igényelhető. Részből a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke. Az öt év alatt közel azonos a segélyben részesülők száma, azonban a legmagasabb adat 2017-ben volt, amikor 12 család jutott lakhatási támogatáshoz.

e) eladósodottság

Az elmúlt évben valamennyi közüzemi (áram, földgáz, ivóvíz) szolgáltató felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma nőtt. Pontos adattal nem rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adósságállományról.

Adósságcsökkentési támogatásban az önkormányzat nem részesített senkit. Egyes családoknál az eladósodottság helyi adatok alapján - abból adódott, hogy az adós tartozása ellenére élvezeti cikkekre költötte jövedelmét, mert életvezetési képességét elveszítette.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületi lakos nem él a településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen telep/szegregátum nem található.

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek résztvevők szervezett házi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek résztvevők szervezett házi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban résztvevők évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	17	2,00
2019	0	0	0	0	13	1,00
2020	0	0	0	0	11	2,00
2021	0	0	0	0	7	2,00
2022	0	0	0	0	9	1,33
2023	0	0	0	0	8	1,00

Forrás: TelR, KSH
Tstar

Lispesztadorján lakossága az egészségügyi szolgáltatás keretén belül heti egy alkalommal a községben eléri az egészségügyi alapellátást. A hét többi napján Bázakerettyén, (településtől 8 km-re) akadálymentesített korszerű háziorvosi rendelőben érheti el a háziorvost. Azok a betegek, akik mozgáskorlátozottak, vagy egyéb okból (autóbusz közlekedés ritkasága, gépkocsi hiányában) nem tudnak eljutni a rendelőre, a Falugondnoki szolgálat segítséget nyújt.

Fogorvosi és védőnői alapellátás szintén Bázakerettyén érhető el, gyermekorvosi ellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (munkaidőn túl, hétvégén) Letenyén a településtől 15 km-re.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település lakossága rendszeresen szűrővizsgálaton vesz részt, amelyben szerepet vállal az önkormányzat oly módon, hogy propagálja a vizsgálatot és annak fontosságát, valamint igény esetén elszállítja saját gépkocsijával a nehezen mozgó embereket a vizsgálatra.

A népegészségügyi szűréseken résztvevőkről, a kötelező védőoltásból kimaradókról, az egészségügyi felvilágosító tevékenység által elért személyekről nem áll rendelkezésre adat. A területi ellátásért felelős kórház a Nagykanizsai Kanizsai Dorottya Kórház és Rendelő Intézet.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz a település lakossága szintén a Nagykanizsai kórházban fér hozzá.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a szociális étkeztetés terén megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató étterem minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen Kulturális és Sportegyesület működik, amely koordinálja a lakosság sporteseményeit. A sportélet jelenleg hanyatlóban van, ritkán van sportrendezvény a faluban.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat 12 településsel közösen Szociális Szolgáltató Társulást hozott létre Bucsuta székhellyel. Az intézmény, az egészségügyi ellátásokon kívül szociális feladatokat egyaránt ellát. A szociális alapszolgáltatások közül biztosítja:

- a szociális étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- Falugondnoki szolgálat 1 fő falugondnok alkalmazásával.

A Letenyei Kistérséghez tartozó települések közös összefogásával jött létre a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szeptnek székhellyel, ami 2015-ig működött. 2016-tól a Bázakerettyei Önkormányzat által foglalkoztatott 2 fő családsegítő munkatárs látja el a szolgálat feladatát.

A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat a szociális és mentálhigiénés problémák, krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyeknek, családoknak nyújt szolgáltatást az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

g) drogpreevenciós szolgáltatások;

Szerencsésnek mondható a település, mert ilyen irányú „igény” nem fogalmazódott meg a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzattal szemben a közsolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközzel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak jelentős szerepe van.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	369	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen található 2007-ben felújított korszerű Kultúrház mindenki számára nyitva áll. A Kultúrház szomszédságában található a könyvtár, amely otthont ad a teleháznak. Nyitvatartási időben mindenki hozzáfér a szolgáltatásokhoz, illetve előre egyeztetett időpontban nyitvatartási időn túl is. A Lipei település részen korszerű és mozgáskorlátozottak által is látogatható Faluház áll rendelkezésre.

Lispezsentadorjában hagyományossá vált a Pünkösdi fesztivál, a szüreti felvonulás megtartása és a karácsonyi ünnep megrendezése. Az önkormányzat képviselő testülete évente egy alkalommal közmeghallgatást és lakossági fórumot szervez.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen élő lakosság együtt tud élni más nemzetiséggel, tolerálják egymás másságát, néha előfordul egy-egy összezördülés, ami rövid ideig tart és békés lezárásra kerül.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A mélyszegénységben élők számára ruha és fagyújtó akciókat szervez az önkormányzat évente egy alkalommal. A családsegítő munkatársai és a házigondozók folyamatosan gyűjtik a rászorulóknak részére nyújtható adományokat.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen megalakult Roma nemzetiségi Önkormányzat nagy részt vállal abban, hogy a településen élő nemzetiségi népcsoport megőrizze identitását, hagyományait felelevenítse és továbbadja. Színes és értékteremtő műsorokat szervez kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Kulturális egyesület működik a településen, illetve helyben élő lakosok színjátszó csoportot hoztak létre.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2019-ben a településen roma nemzeti önkormányzat alakult, amely képviseli a községben élő romák érdekeit. A magyarországi romák kétségtől az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai

értelmeben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik

évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többször alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. Az országos tapasztalatok kerületi jelenlétét a nemzetiségi önkormányzat is megerősíti. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyulnak.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében.

Együttműködési területek:

- Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.

- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek, roma nemzetiségi önkormányzat, tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról. Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismeretek beépültek a köznevelési intézmények nevelési, oktatási programjába. Az Önkormányzat az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósítását ösztönzi és támogatja.

- Az RNÖ éves programjainak kidolgozásába, szervezésébe a szülőket, szervezeteket, iskolákat is bevonták.

Az RNÖ és a kerületi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősíti a szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség magas arányú a lakónépességhez képest és szakképzetlenség hiánya	Közfoglalkoztatás továbbfejlesztése, munkalehetőségek felkeresése, átképzés
A település központjától kieső utak nehezen járhatóak, rossz közlekedés	Utak felújítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

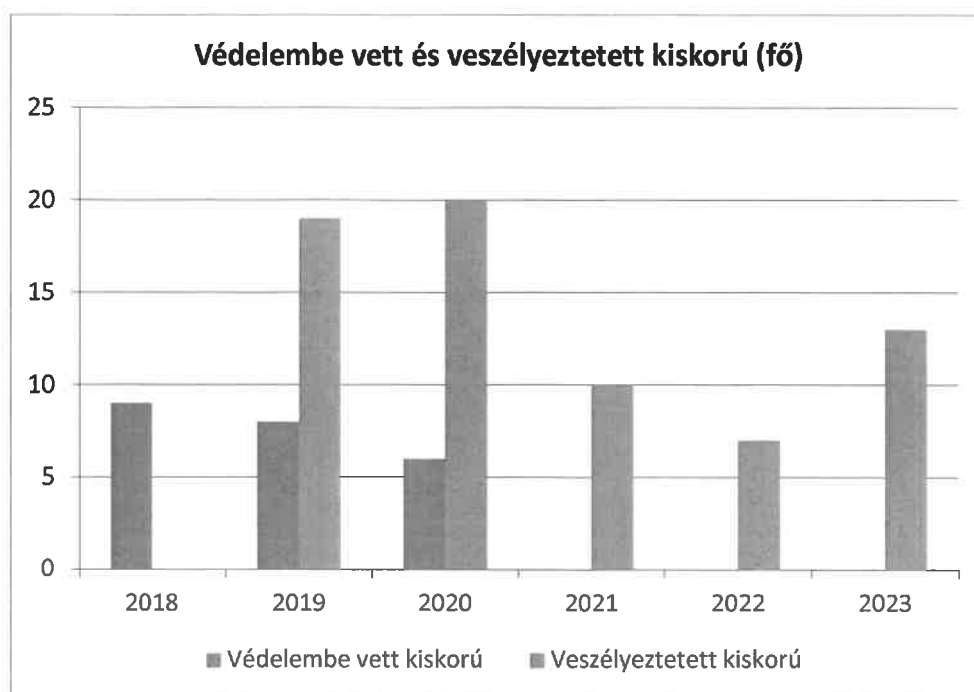
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfia k	Nő k	Össze se n (TS 003)	Férfia k (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	149	154	303	49,17 %	50,83 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	8			2,64%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	19	21	40	6,27%	6,93%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	6	10	1,32%	1,98%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	9	0
2019	8	19
2020	6	20
2021	0	10
2022	0	7
2023	0	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Kerületünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Lisszentszentadornában 2021 évben 10 gyermeket (három család) gondozott alapellátás keretében a szülők nem megfelelő nevelési magatartása miatt. Az együttműködés hiánya miatt több esetben került sor hatósági intézkedésre, védelembe vételre.

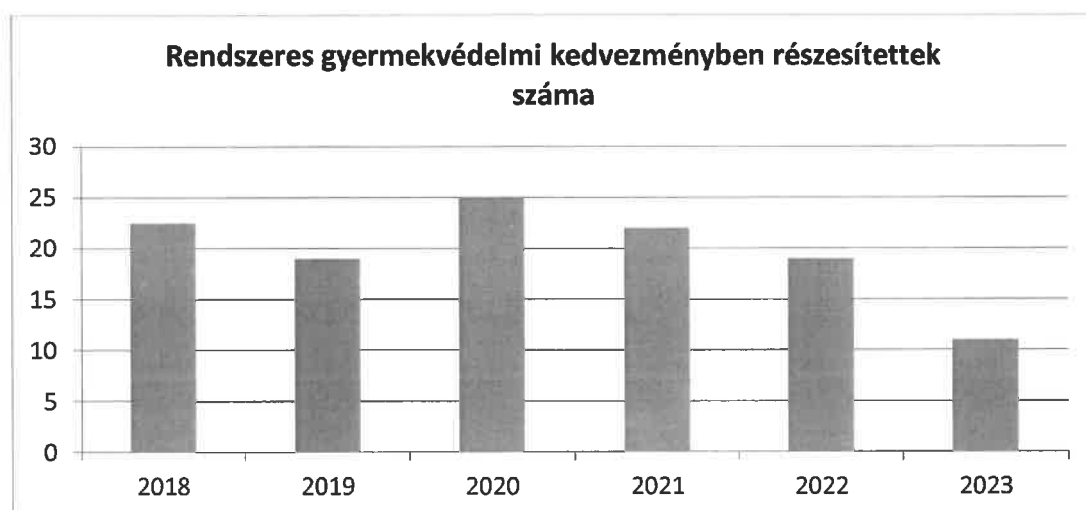
Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi a szolgálat javaslata alapján. A védelembe vétel egy évre szól, a szolgálat családgondozója fél évkor, illetve egy év letelte után tájékoztatja a jegyzőt az elért eredményekről, családlátogatásokkor szerzett tapasztalatairól, és ha szükséges javasolja a védelembe vétel továbbvitelét.

2017 évben Lisszentszentadornában 12 gyermek védelembe vételére került sor a szülők nem megfelelő nevelési magatartása miatt. 2021-ben a gyermekek elkerültek a településről, így a védelembe vétel nullára csökkent.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	23
2019	19
2020	25
2021	22
2022	19
2023	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

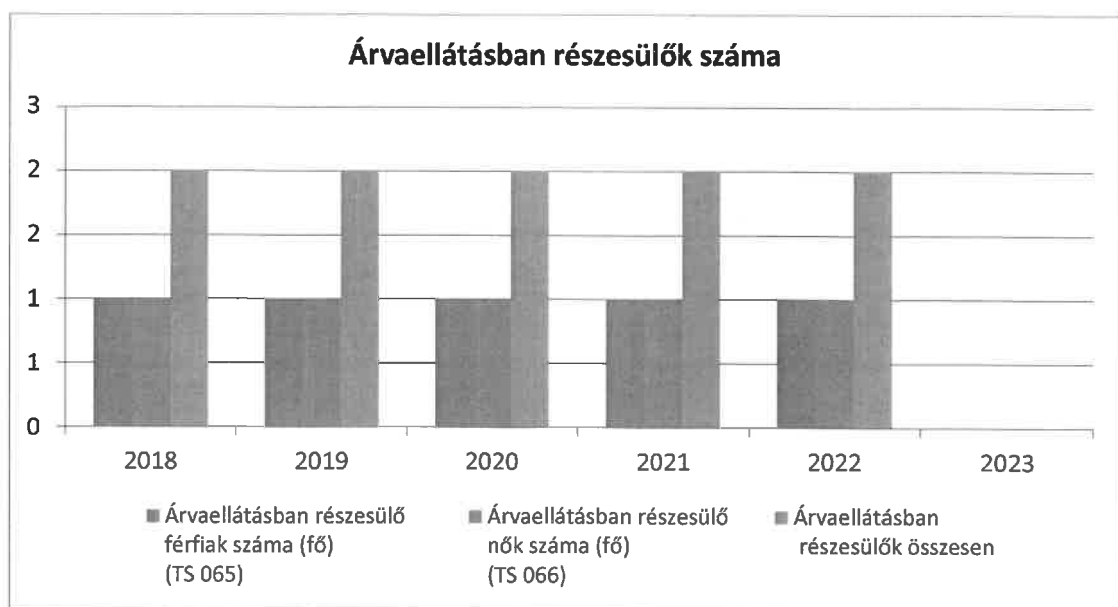

2017 és 2021 között azonos számban részesültek a családok gyermekvédelmi kedvezményben 2021-ben 9 család 24 gyermeke részére került megállapításra az ellátás.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	1	1	2
2019	1	1	2
2020	1	1	2
2021	1	1	2
2022	1	1	2
2023	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

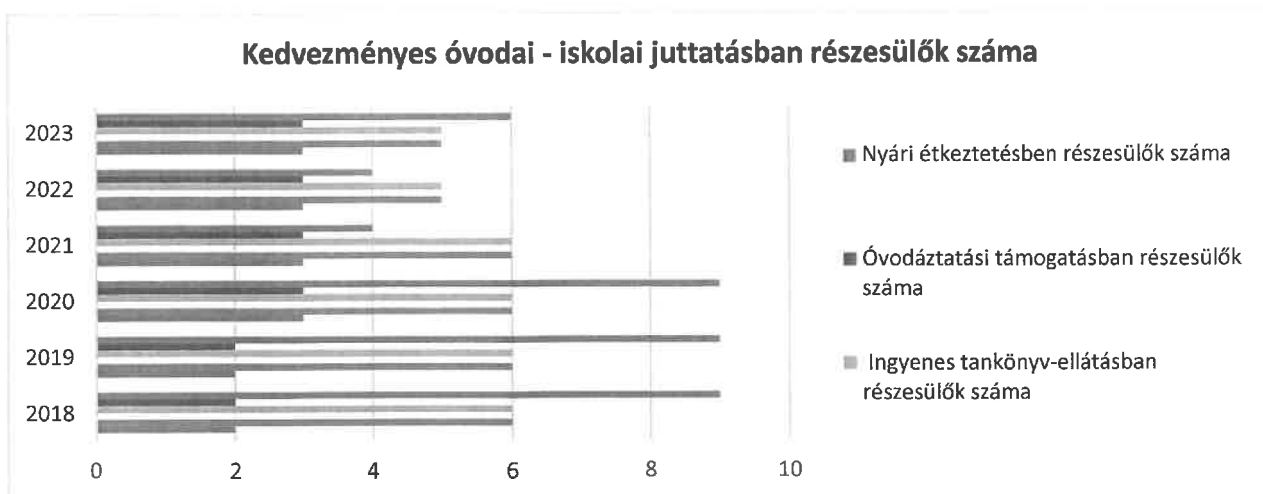

Az önkormányzat gyermek jogán járó helyi juttatásokban nem részesített egyetlen családot sem.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	2	6	0	6	2	9
2019	2	6	0	6	2	9
2020	3	6	0	6	3	9
2021	3	6	0	6	3	4
2022	3	5	0	5	3	4
2023	3	5	0	5	3	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon többen nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek egy része térítésmentesen, másik része 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen nem él nem magyar állampolgárságú gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

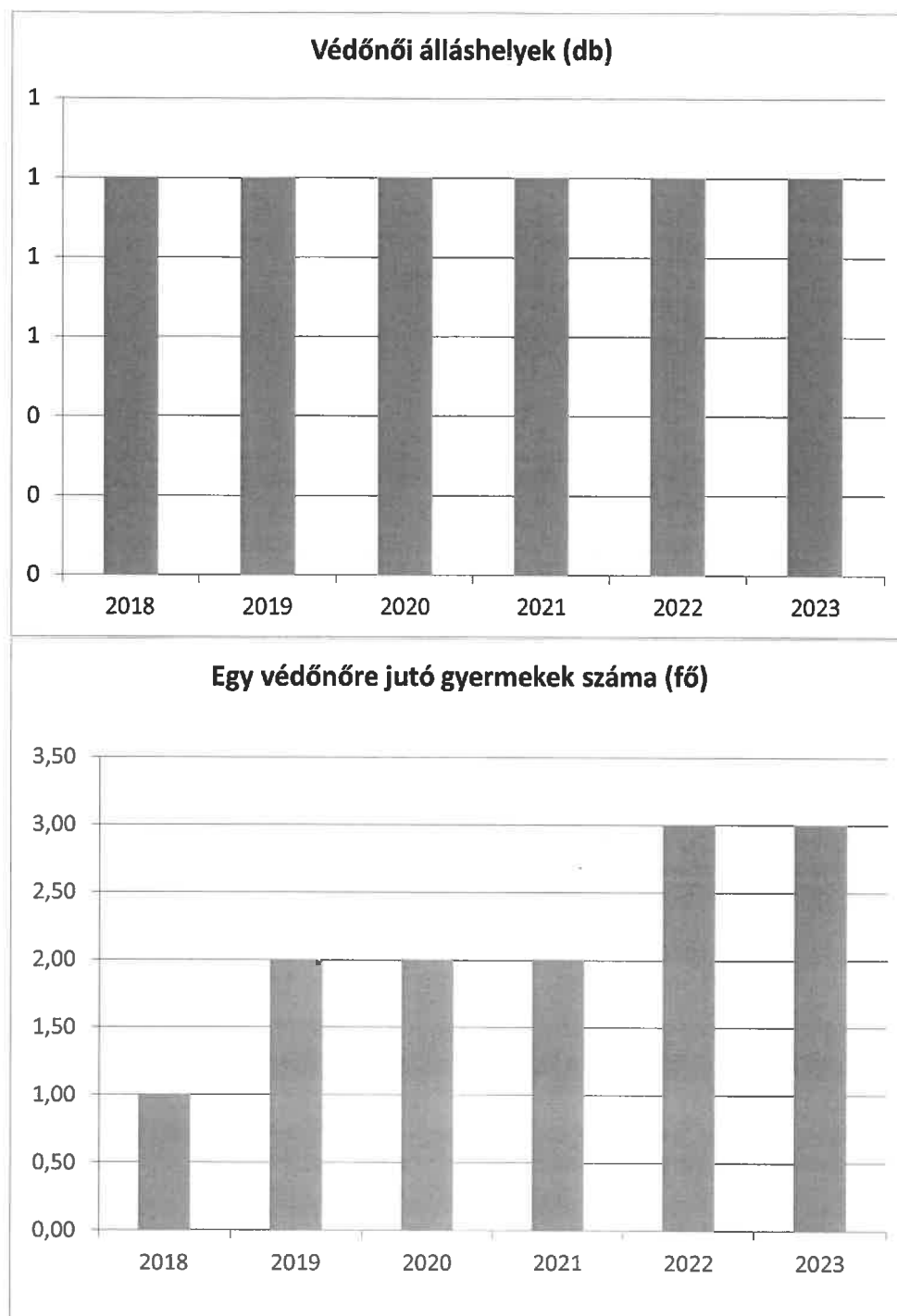
A településen szegregátum nem található, ebből az következik, hogy nem él ilyen lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	1	1,00
2019	1	2	2,00
2020	1	2	2,00
2021	1	2	2,00
2022	1	3	3,00
2023	1	3	3,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

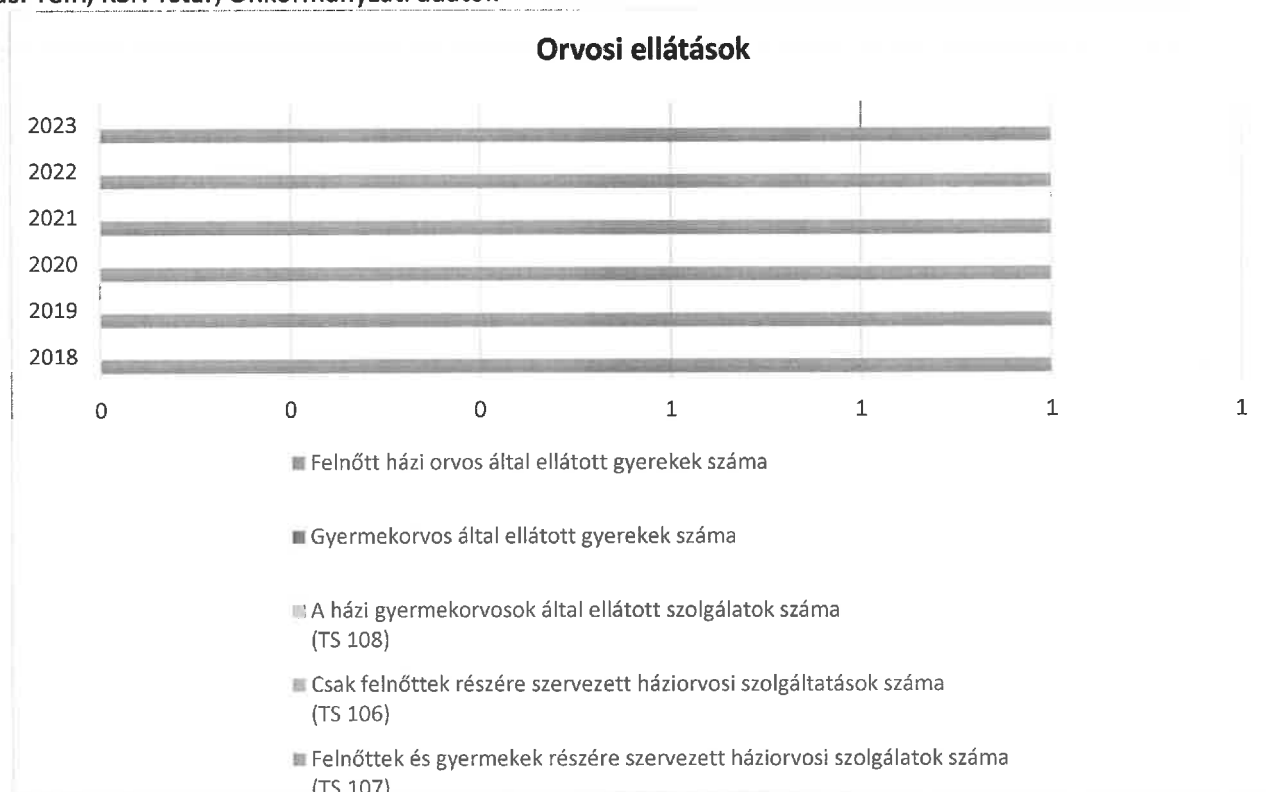

A település évtizedek óta rendelkezik védőnővel, aki másik négy település (Bázakerettye, Lasztonya, Lisszentadorján, Maróc) mellett ellátja az óvodai és iskolai védőnői feladatokat is. Alapszűréseket szervez, kötelező védőoltások beadásában közreműködik, fejtetvesség szűrést tart, részt vesz az egészségnevelésben. Részt vesz karitatív tevékenységben, adományokat gyűjt és eljuttatja a rászorulóknak. Az öt településen 0-6 év közötti gyermekek száma évről évre csökken. 2017-ben 48 gyermeket látott el az öt településen – Lisszentadorjánban 8 főt, 2021-ben 14 főt.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	1	0	n.a.	n.a.
2019	1	1	0	n.a.	n.a.
2020	1	1	0	n.a.	n.a.
2021	1	1	0	n.a.	n.a.
2022	1	1	0	n.a.	n.a.
2023	1	1	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermekorvosi ellátás nincs a településen a legközelebbi egészségügyi intézmény Letenyén a településtől 18 km- re található.

Autóbusz járatok ritkasága miatt nagyon sok család kényszerül arra, hogy saját gépkocsi hiányában mások segítségét vegyék igénybe. Az önkormányzat ebben is segítséget nyújt a rászorulóknak, mert igény esetén a Falugondnoki szolgálat személygépkocsija rendelkezésükre áll.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A védőnő rendszeresen felkeresi a 0-7 éves korú gyermekeket a lakásukon és az óvodában. A családsegítő szolgálat munkatársa szintén segítséget nyújt azoknak a családoknak, ahol kisgyermek élnek. A speciális ellátási igények esetében a szülők a védőnő, a háziorvos és a

gyermekorvos javaslatára segítséget kapnak a közeli városokban található egészségügyi és oktatási szakintézményekben.

Az általános iskolába és óvodába gyógypedagógus tevékenykedik és eseti megbízásban iskolapszichológus látogatja az iskolás tanulókat és óvodás gyermekeket.

e) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Bázakerettye Község Önkormányzata 2 fő családsegítő munkatársat alkalmaz, aki Lisperzentadorján településen heti 1 napon ügyfélfogadást tart, illetve a hét minden napján telefonos elérhetőséget biztosít. Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda nem működik a településen.

f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2009-ig óvoda működött, majd az intézmény bezárását követően a településen élő óvodáskorú gyermekek a Bázakerettyei óvodában kerültek elhelyezésre. A bezárást elsősorban a gyermeklétszám csökkenése indokolta, illetve az, hogy az épület felújításra szorult.

A Bázakerettyei 33 férőhelyes óvodába 5 településről járnak a gyerekek, ahol 2021-ben 18 gyermek került beíratásra, akik közül 3 gyermek Lispeszentadorjáni.

g) gyermekvédelem;

Gyermekjóléti szolgáltatás: A gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Muramenti Nemzetiségi Területfejlesztési Társulás által fenntartott szepetneki székhelyű Muramenti Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat útján ellátási szerződés alapján biztosította 2015-ig. A Szolgálat gesztor települése Szepetnek volt. 2016-tól a feladatot Bázakerettye Község Önkormányzata vette át 2 fő családsegítő munkatárs alkalmazásával. A szolgálathoz Lispeszentadorjánon kívül további 8 település tartozik.

A gyermekvédelmi törvény rendszerében a települési önkormányzat a településen élő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését a gyermekjóléti szolgáltatás útján szervezi.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei

Cél: A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettség megelőzése, ill. megszüntetése, amelyben a gyermekjóléti szolgálatok központi szerepet töltenek be.

Alapelvük, hogy mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a gyermekek lehetőleg saját családjukban nőhessenek fel.

A szolgálat feladatának tartja a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket nyújtani. Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához az Alapító Okiratban rögzített szolgáltatások nyújtása útján. Szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit.

Feladata ellátása során szervezi és összehangolja a szociális biztonság megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújt és megismerteti e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogatja az azokhoz való hozzáférést.

Tevékenysége során, a feladatok teljesítése érdekében együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységéhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel. Tevékenysége eredményessége érdekében figyelemmel kíséri a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit.

Gyermekjóléti szolgálat által végzett szakmai tevékenység száma a településen:

- Információnyújtás: 25
- Tanácsadás: 12
- Családlátogatás: 33
- Hivatalos ügyekben való közreműködés: 14

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A gyermekek mentális állapota jó, a tanulási nehézséggel, magatartászavarral küzdő gyermekek száma elenyésző. Krízishelyzetben a családok a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét vehetik igénybe, akik az önkormányzattal, az iskola, óvoda, védőnő, háziorvos bevonásával igyekeznek szakszerű segítséget nyújtani.

A Családsegítő feladata: a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Tevékenységi körükbe tartozik a családi kohézió erősítése, a megküzdő képesség, a problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése a kliensekben, az egyének, családok és társintézmények természetes és mesterséges erőforrásainak mobilizálása, az önerő bevonása a segítő kapcsolatba, valamint fokozott preventív munka a gyermek-, ifjúság-, és családvédelem területén.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Lispeszentadorján rendelkezik megfelelő játszótérrel, a település, a sportpálya alkalmas arra, hogy a gyerekek a szülőkkel együtt kikapcsolódjanak, labdázzanak, mozogjanak. Kevés a szabadidős és szünidei program.

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon többen nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek egy része térítésmentesen, másik része 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. A szünidei étkezés házhozszállítással megoldott. 2017-ben 11 gyermek vette igénybe a szolgáltatást, 2021-ben ez a szám 4 főre csökkent.

k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen működő Roma nemzetiségi Önkormányzat színes programokat és hagyományörző foglalkozásokat szervez a településen élő kisebbségi tagjainak, elsősorban a gyermekeknek.

l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településünkön az elmúlt években nem történt az egyenlő bánásmóddal, valamint az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogsértés.

- m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A település minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázathoz és ennek keretén belül minden felsőoktatásban résztvevő tanuló számára havi 5.000 Ft támogatást biztosít. Az elmúlt évben 3 fő továbbtanulását támogatta.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00
2023	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	4	0	0,00
2019	4	0	0,00
2020	4	0	0,00
2021	4	0	0,00
2022	5	0	0,00
2023	5	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	21	0
2019	17	0
2020	22	0
2021	20	0
2022	19	0
2023	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

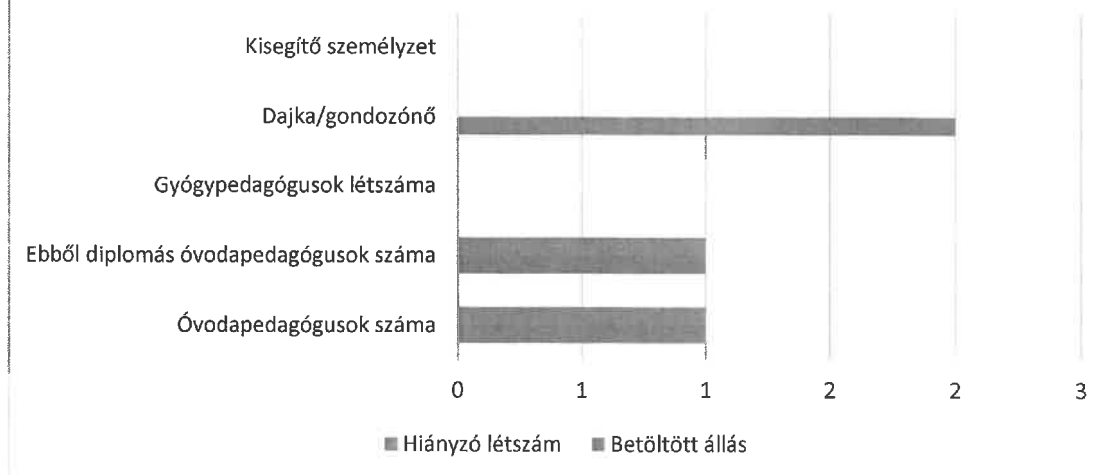
A településről 17 tanuló jár általános iskolába Muraszemenyére, Pákára és Lenti település intézményeibe. Az általános iskola adatai alapján a gyermekek között 3 fő a nyilvántartott sajátos nevelési igényű tanuló (Lispesztadorjáni tanuló) 10 fő beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermek. - A pedagógia program részletesen meghatározza azokat a tevékenységfajtaikat, amelyek a tanórán kívüli tehetséggondozást, illetve szükség esetén akár a felzárkóztatást is segíthetik. A program a beilleszkedési, tanulási kudarcnak kitett tanulók esetén szakmailag megalapozott eszközrendszert és tevékenységrendszert sorol fel a kompenzáció és prevenció érdekében. Az Általános iskolák rendkívül nyitottak és befogadók. Az óvodában a Nevelési Program is tartalmazza a fogyatékos gyermekek befogadását, a nevelés fejlesztésének elveit és feladatait. A teljes befogadó környezetben tudatosul a sérült kisgyermekkel való bánásmód.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	33	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	július hó	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	1	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	1
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

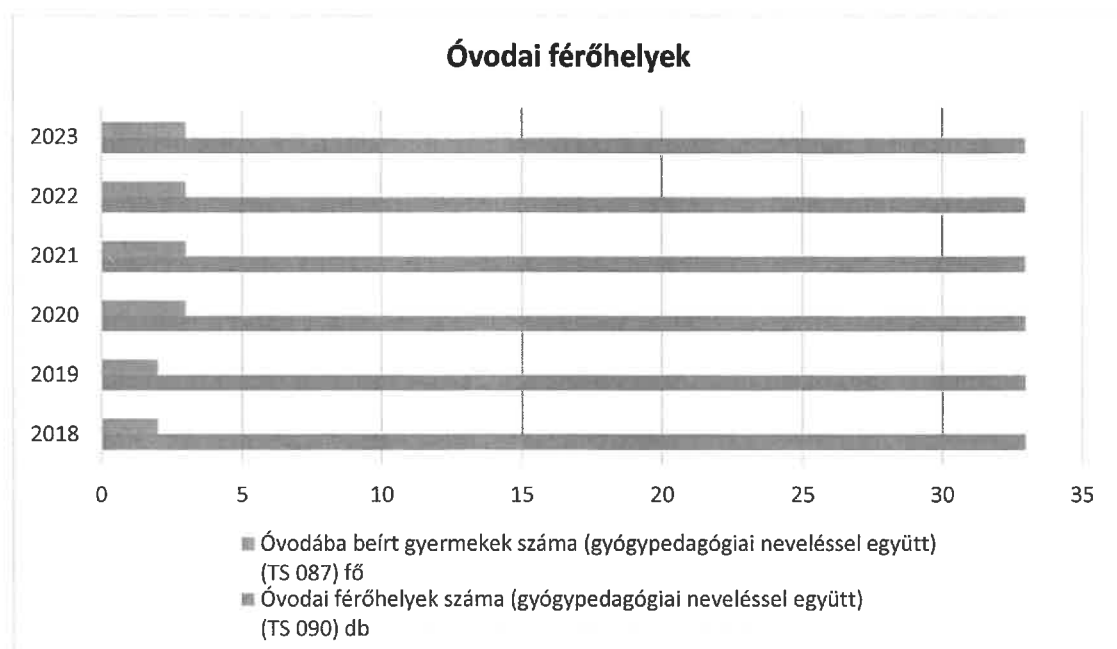
Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	2	1	33	1	2	0	0	2
2019	2	1	33	1	2	0	0	2
2020	3	1	33	1	3	0	0	3
2021	3	1	33	1	3	0	0	3
2022	3	1	33	1	3	0	0	3
2023	3	1	33	1	3	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élő gyermekek óvodába Bázakerettyére járnak, általános iskolába Páka, Muraszemenye és Lenti településekre. Az osztályok létszáma megfelelő, nem zsúfoltak. A pedagógusok jó szakmai képességgel rendelkeznek, kiemelkedően jól bántak a gyermekekkel.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az intézményben hátrányos megkülönböztetés, elkülönítés nem megengedett és nem is tapasztalható.

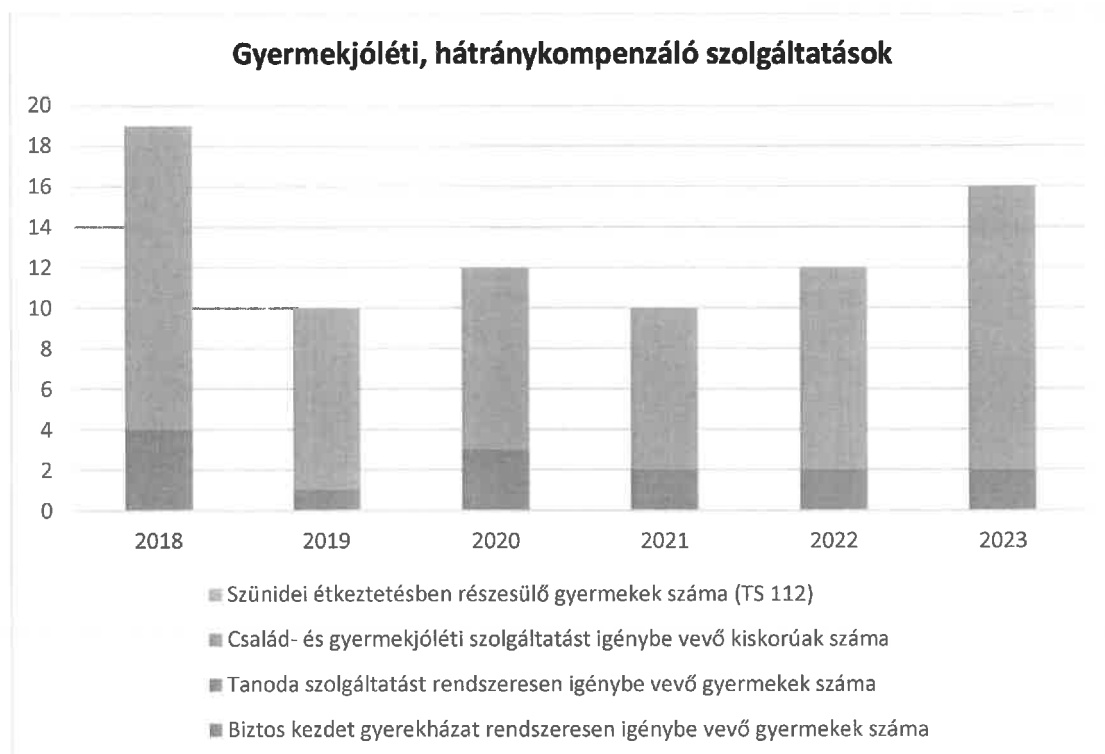
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében; az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

A általános iskolába járó gyermekek körében ritkán fordul elő évismétlés, ez is bizonyítja az iskolák eredményességét

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjólési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	4	15
2019	0	0	1	9
2020	0	0	3	9
2021	0	0	2	8
2022	0	0	2	10
2023	0	0	2	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A pedagógiai program részletesen meghatározza azokat a tevékenységfajtákat, amelyek a tanórán kívüli tehetséggondozást, illetve szükség esetén akár a felzárkóztatást is segíthetik. A program a beilleszkedési, tanulási kudarnak kitett tanulók esetén szakmailag megalapozott eszközrendszert és tevékenységrendszert sorol fel a kompenzáció és prevenció érdekében. A Murszemenyei általános iskolában, ahova a Lisszeszentadorjáni gyermekek többsége jár, napközi működik, valamint különböző szakkörökön, sportfoglalkozáson vehetnek részt a tanulók.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A veszélyeztetett gyermekek száma magas, a család működését zavaró tényezők kialakultak	Szülők tájékoztatása, bevonása programokba
Kevés a gyermekek számára szervezhető szabadidős program	Programok szervezése

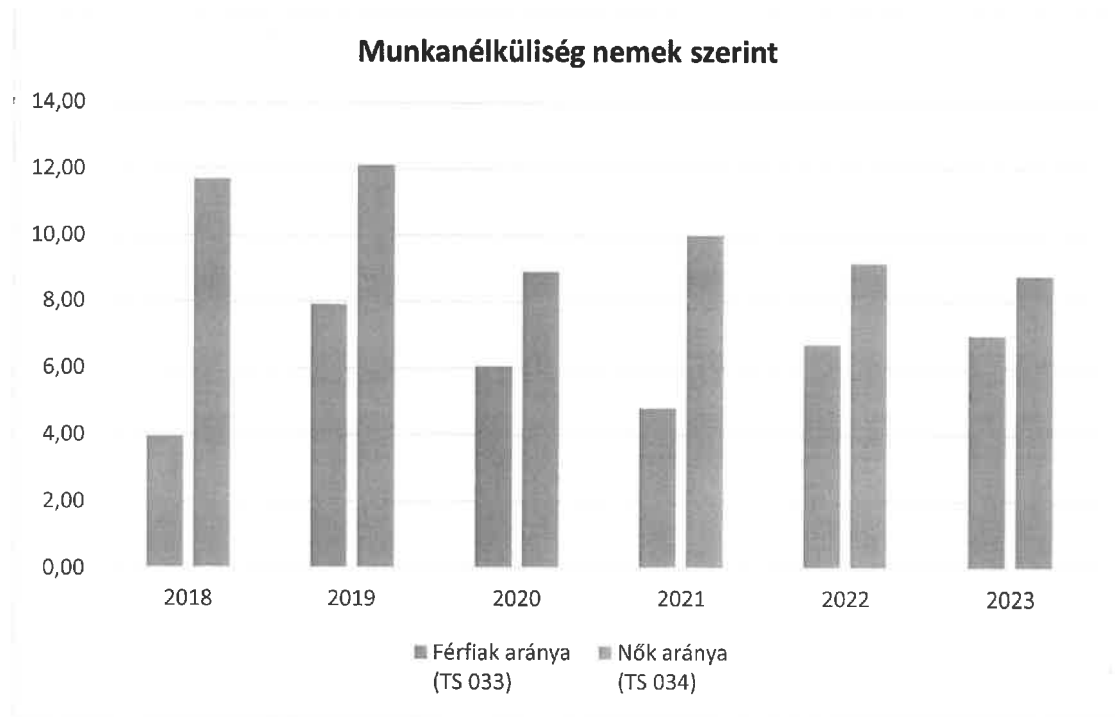
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,96	11,7	7,83%
2019	7,92	12,12	10,02%
2020	6,06	8,91	7,49%
2021	4,81	10	7,41%
2022	6,73	9,18	7,96%
2023	7	8,79	7,90%

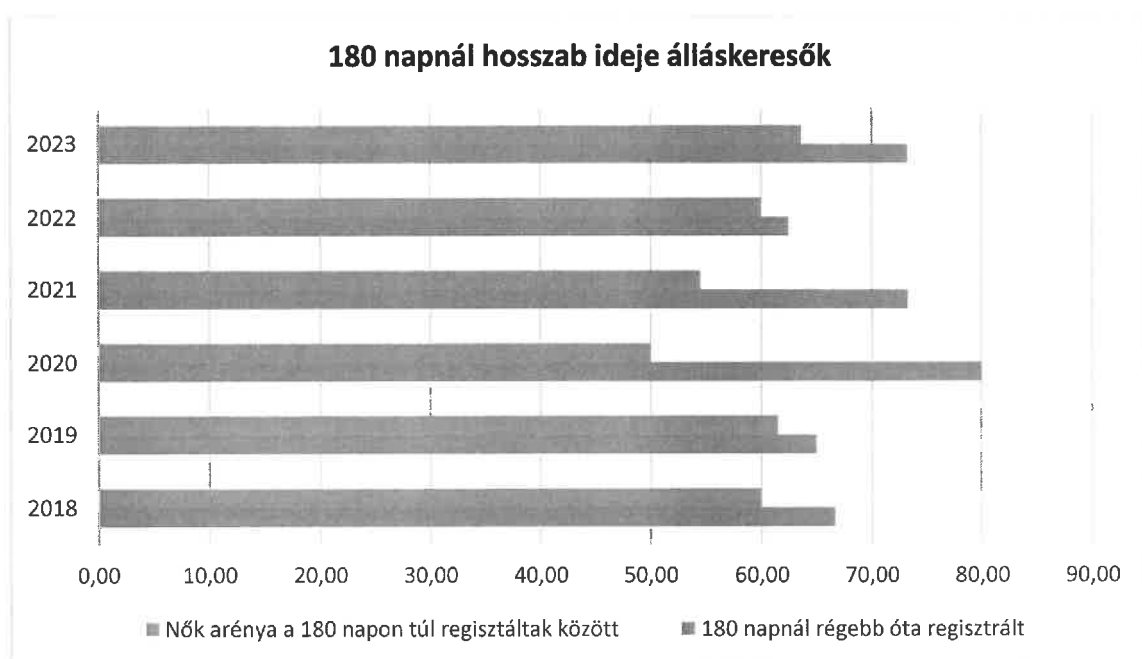
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	66,67	60
2019	65	61,54
2020	80	50
2021	73,33	54,55
2022	62,5	60
2023	73,33	63,64

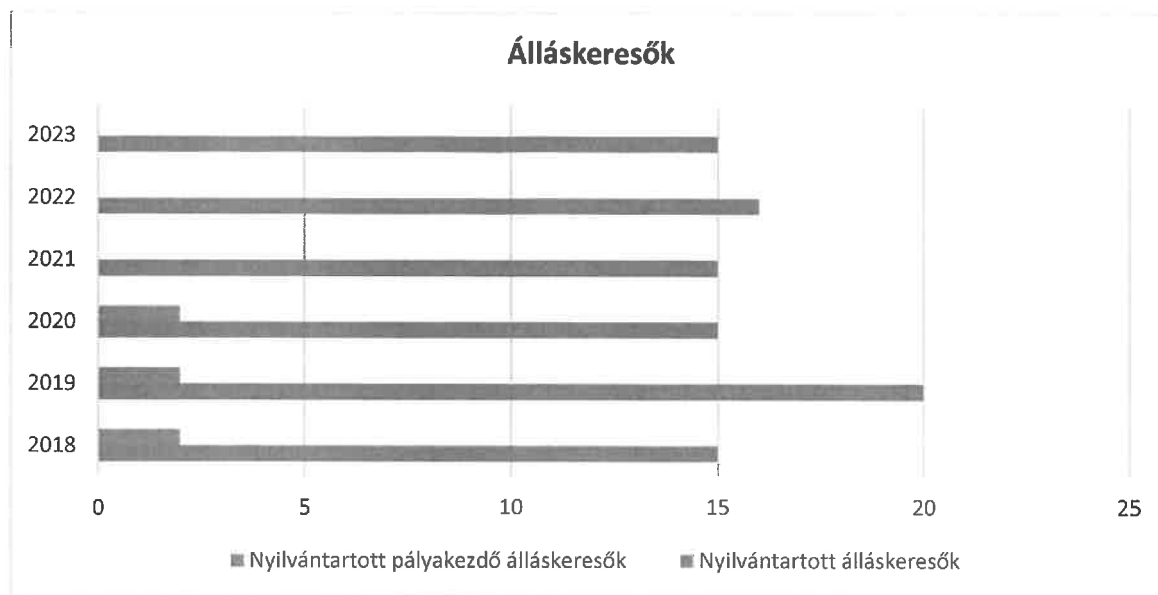
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	15	2
2019	20	2
2020	15	2
2021	15	0
2022	16	0
2023	15	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendszerváltást követően a település közelében lévő varrodák sorra megszűntek és nagyon sok nő utcára került. A regisztrált munkanélküliek nemek közti megoszlása alapján a 15 fő regisztrált álláskeresőből 10 fő nő. (68 %)

Tapasztalatok alapján a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Letenyei Munkaügyi Központ szervezésében szociális gondozó képzés keretén belül az elmúlt években 2 fő vett részt. A sikeres tanfolyam elvégzése után, szinte mindenki talált munkát a környező települések szociális otthonaiban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedése sokkal kilátástalanabb, mint a férfiaké. A környéken több erdészeti és mezőgazdasági vállalkozás működik, azonban fizikai munkára elsősorban férfiakat alkalmaznak. Mezőgazdasági projekten belül pályázatot nyújtott be az önkormányzat zöldségtermesztés célzattal, sikeres a pályázat a konyhakerti növények termesztése elsősorban a női munkaerőt igényli, így a munkanélküli nők foglalkoztatása 100 %-ban megoldott.

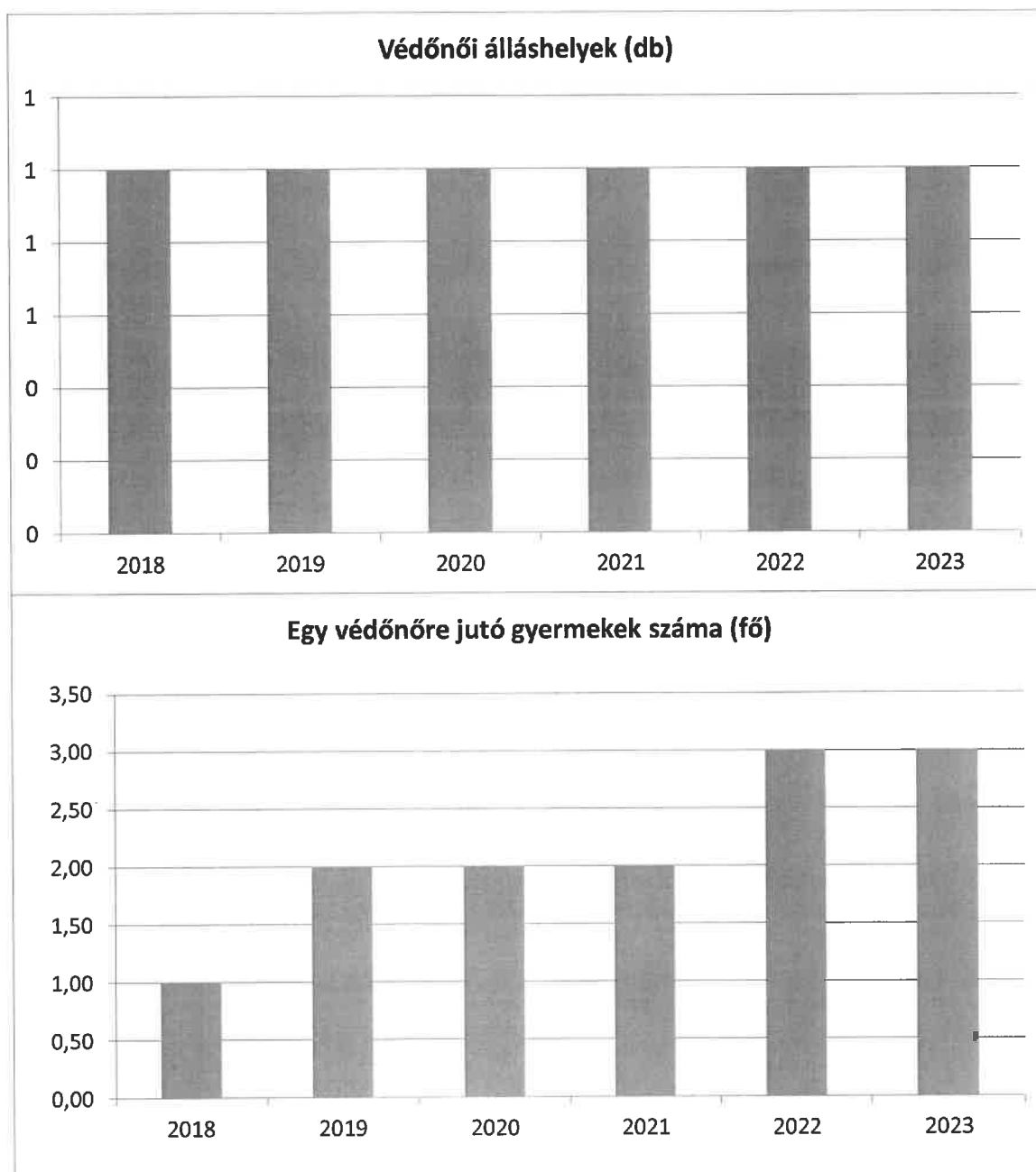
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Lipeszentadorján Község Önkormányzata, mint munkaadó eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	1	1
2019	1	2	2
2020	1	2	2
2021	1	2	2
2022	1	3	3
2023	1	3	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Szerencsésnek mondható a település abból a szempontból, hogy aki munkát talál, elhelyezheti óvodás gyermekét, mert a Bázakerettyével közösen fenntartott intézményben helyhiány nincs.

A települést az elmúlt két évben Kormányablak busz kereste fel, ahol helyben intézhették ügyeiket és a helyben működő Falugondnoki szolgálat falugondnoka is segítséget nyújt a munkában lévő lakosoknak az Önkormányzati Hivatalban intézendő ügyekben.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnő különösen nagy figyelmet fordít a nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekeikre. A családsegítő szolgálat munkatársa segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen nincs arra utaló jel, hogy családon belül a nőket bántalmazzák. A védőnő és a családsegítő szolgálat munkatársa nem tapasztalt ezzel kapcsolatos jelet. Rendőrségen a vizsgált időszakban nem tettek feljelentést, elképzelhető, hogy az erőszak jó része a családban marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Anyaoththon a településtől 55 km-re Zalaegerszegen található, de igénybe vételre nem került sor az elmúlt 5 évben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település polgármestere 2010-es 2014 között nő volt. A házi gondozók szintén a gyengébbik nemből kerültek ki, a könyvtárban 1 nő tevékenykedik.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A gyermeküket egyedül nevelő anyák, roma nők, sokgyermekes anyák, valamint a 45 éven felüli nők, vagy akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

A problémák kiküszöbölésére jött létre a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, ahonnan nagy segítséget kapnak az anyák és a nők.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők körében magas számban vannak az alacsony iskolai végzettségűek	Alapfokú iskolai végzettség és szakképzettség megszervezésének elősegítése
Magas számban vannak a női munkanélküliek	Startmunka program kibővítése, helyi vagy nőimunkaerő igényű munkalehetőségek feltérképezése, biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

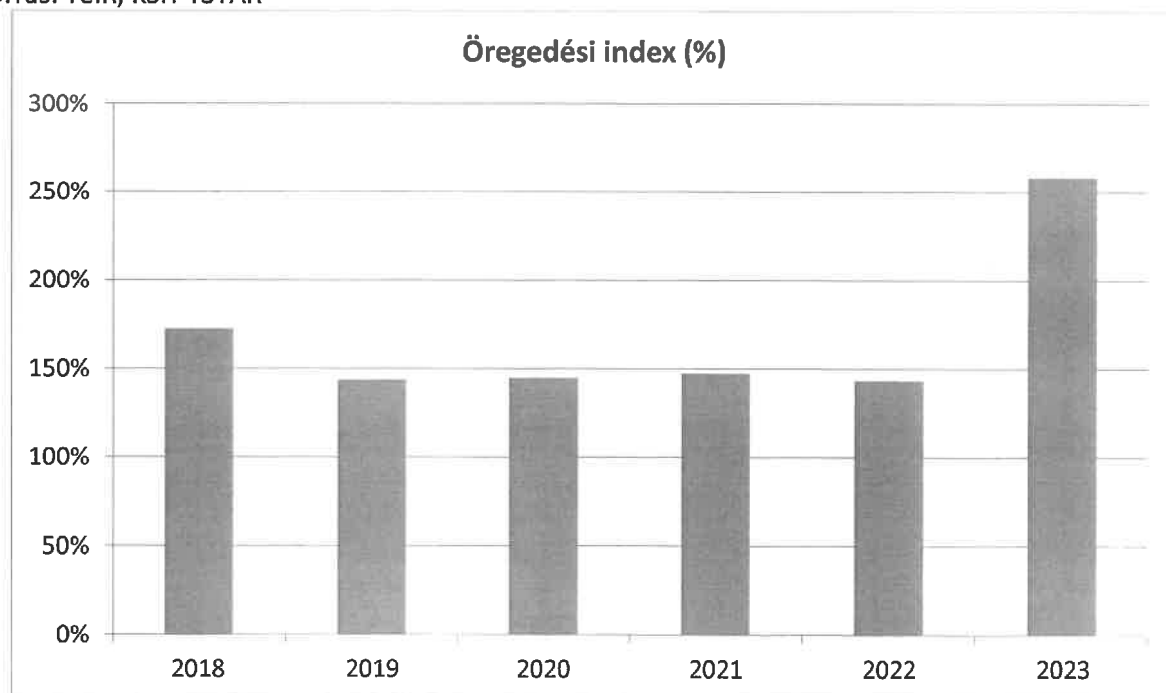
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Országos probléma a népesség csökkenése, az időskorú nyugdíjasok számának megnövekedése. Számos területen kritika éri a nyugdíjasokat és megdöbbenő, hogy azok a középkorúak tesznek megjegyzéseket a nyugdíjasokra, akiknek szintén nyugdíjas hozzátartozóik (szülők) élnek az országban. Természetes folyamat az öregedés és nem a jelenleg nyugdíjas korúak tehetnek arról, hogy nem születnek gyerekek, hiszen Ők már megtették a maguk kötelességét. A községben a 65 év feletti aránya helyi adatok alapján az összlakosság közel 25 %-a (59 fő). Az idősök nyugdíjösszegéről nincs pontos információ. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az idő múlását, az esetleg egyedüllétet, nagymértékben függ az életkörülményektől, az egészségi állapottól az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve munkát vállalnak távol az otthonuktól. Ennek következtében megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény. A településen házigondozói szolgálat (11 fő igénybevétele), szociális étkeztetés (16 fő étkező) működik.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	57	33	172,73%
2019	59	41	143,90%
2020	58	40	145,00%
2021	59	40	147,50%
2022	56	39	143,59%
2023	62	24	258,33%

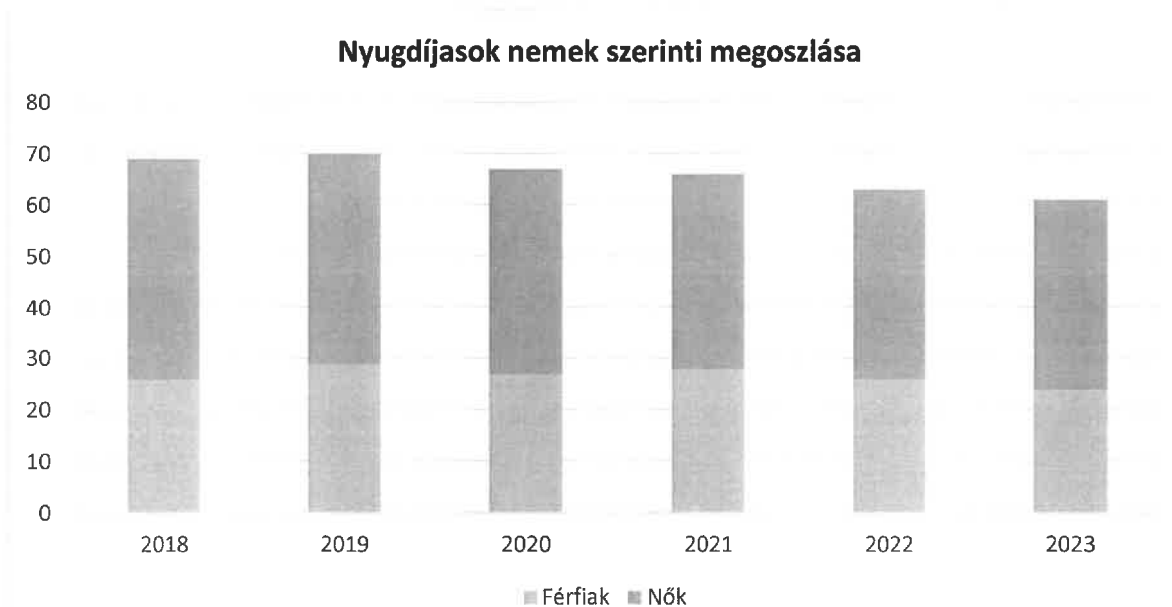
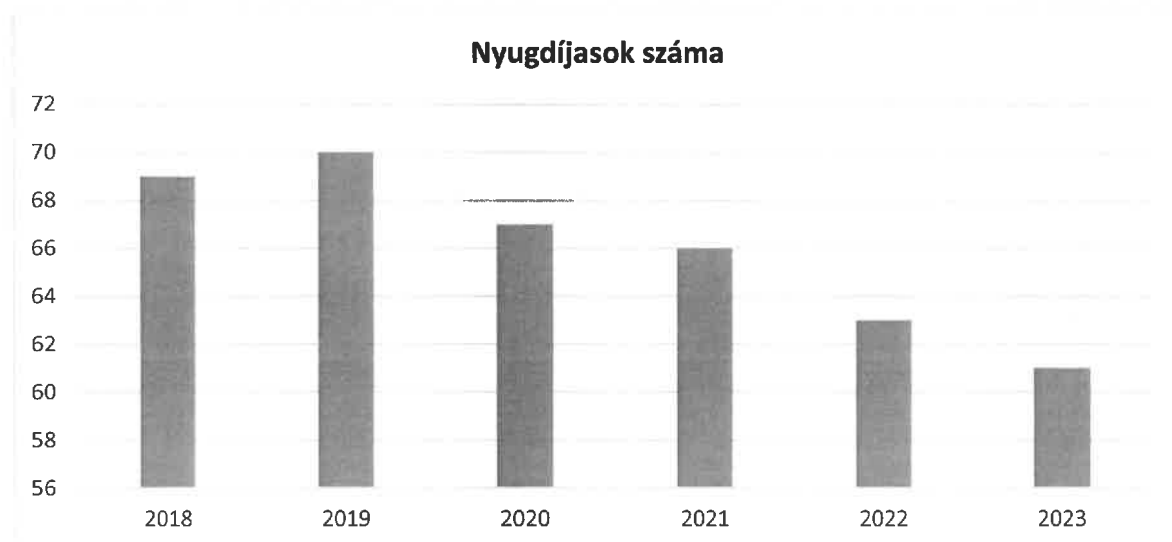
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

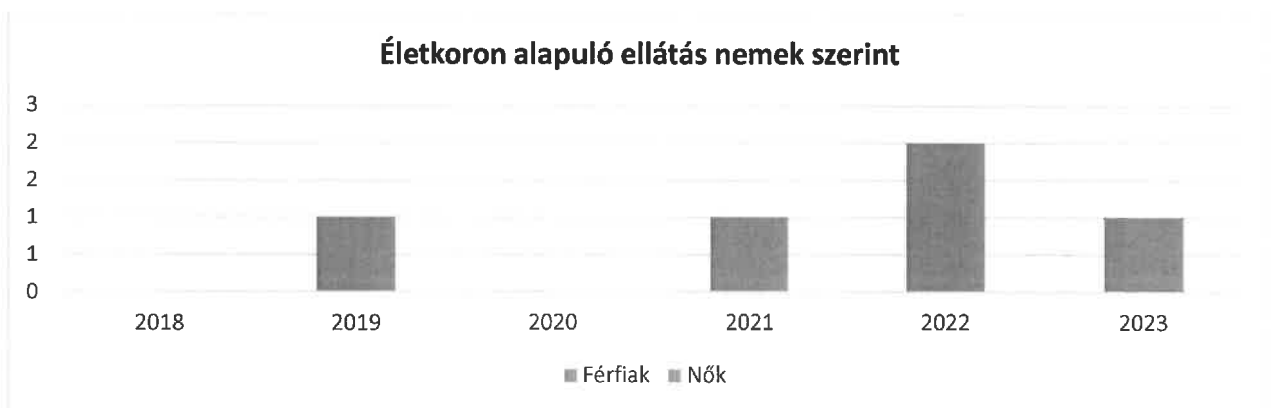
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	26	43	69
2019	29	41	70
2020	27	40	67
2021	28	38	66
2022	26	37	63
2023	24	37	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	0	0	21	35	0	2	1
2019	1	0	23	34	0	2	1
2020	0	0	22	33	0	2	1
2021	1	0	22	32	0	2	1
2022	2	0	19	31	0	2	1
2023	1	0	20	32	0	2	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	15	20	15	15	16	15
41-45 év (TS 042)	Fő	0	3	2	2	1	1
	%	0,00%	15,00%	13,33%	13,33%	6,25%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	3	4	2	0	0
	%	20,00%	15,00%	26,67%	13,33%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	2	4	2	0
	%	6,67%	5,00%	13,33%	26,67%	12,50%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	2	1	1	3	4
	%	0,00%	10,00%	6,67%	6,67%	18,75%	26,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	2	2	2	2	3
	%	20,00%	10,00%	13,33%	13,33%	12,50%	20,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A jövedelmi helyzetük miatt többen részt vennének nyugdíjazásuk után a munka világában, azonban erre nincs lehetőség, hiszen a munkaerő-piac felvevőképessége minimális.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen élő időskorúakra nem jellemző a tanulás, hiszen nincs lehetőség arra, hogy a tudást helyben elsajátítsák, hiszen kis településről lévén szó. A környező városok megközelítése autóbusszal szinte lehetetlen, vagy csak többszöri átszállással lehetséges.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

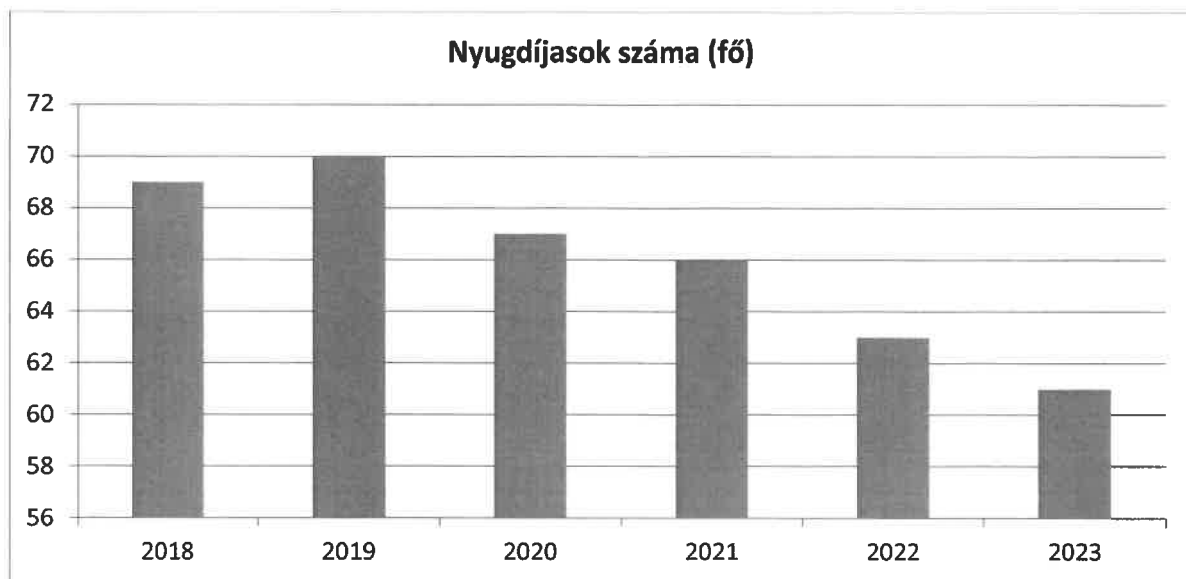
Nincs tapasztalat ezzel kapcsolatosan, ugyanis a településen nyugdíjas foglalkoztatása nem történik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	26	43	69
2019	29	41	70
2020	27	40	67
2021	28	38	66
2022	26	37	63
2023	24	37	61

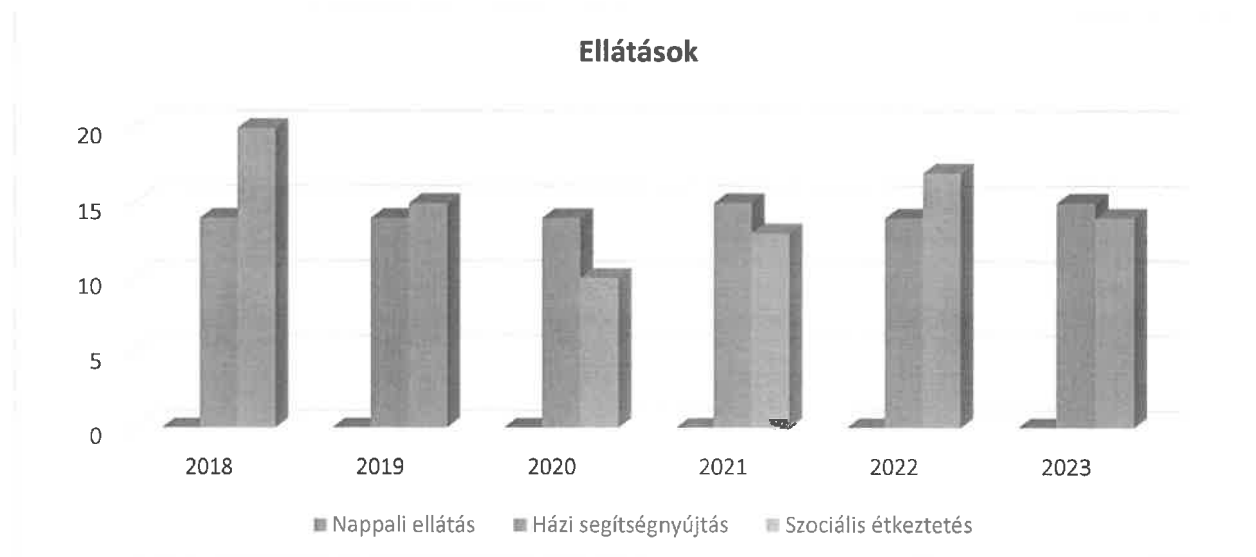
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	57	0	14	20
2019	59	0	14	15
2020	58	0	14	10
2021	59	0	15	13
2022	56	0	14	17
2023	62	0	15	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális és egyéb szolgáltatások egy része a településen minden állampolgár részére biztosított, a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a Falugondnoki szolgálat egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződött.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen található 2007-ben felújított korszerű Kultúrház mindenki számára nyitva áll. A Kultúrház szomszédságában található a könyvtár, amely otthont ad a Teleháznak. Nyitvatartási időben mindenki hozzáfér a szolgáltatásokhoz, illetve előre egyeztetett időpontban nyitvatartási időn túl is. Lisper településrészen korszerű Faluház áll rendelkezésére az ott élők számára.

Lisperzentadorjában hagyományossá vált a Pünkösdi fesztivál megtartása és a karácsonyi ünnep megrendezése.

Az önkormányzat képviselő testülete évente egy alkalommal közmeghallgatást és lakossági fórumot szervez.

b) idők informatikai jártassága;

Nincs adat arra, hogy milyen szintű a településen élő idők informatikai jártassága. A községben Teleház működik, a nyitvatartási idő alatt fiatalokon kívül számos időskorú is felkeresi az intézményt.

c) a generációk közötti programok.

A falunapon, a Pünkösdi és szüreti felvonuláson kicsik és nagyok együtt vesznek részt a programokon. Jó a kapcsolat a generációk között.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok nincsenek a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idők informatikai jártasságának hiánya	Internetes alapismeretek elsajátításával kapcsolatos foglalkozások szervezése
Elmagányosodás	Nyugdíjasklub szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	4	4	8
2017	4	4	8
2018	3	5	8
2019	3	4	7
2020	3	4	7
2021	3	4	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Megváltozott munkaképességű személy az adatok alapján a lakosság 2,7 %-át teszi ki. Az 1993. évi III. törvény 33. §. a) alapján a településen senki nem részesült aktív korúak ellátásában (egészségkárosodott személy).

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Foglalkoztatásuk helyben nem megoldott és az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretén belül nem tud foglalkoztatni egészségkárosodott személyt.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs ilyen lehetőség.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeniük. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 10%.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen önálló életvitelt támogató intézmény nem található, szolgáltatások programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az önkormányzat igény esetén szociális étkeztést és házi gondozást biztosít a fogyatékkal élő személyek részére, valamint a falugondnok segítségével biztosítja az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. A fogyatékkal élők a Járási Hivatalon keresztül igényelhetik a közgyógyellátást, amely a gyógyszerköltségek fedezetére és egyéb egészségügyi ellátások igénybevételére szolgál.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Falugondnok segíti a mobilitást, a Járási Hivatal Kormánybuszt működtetett a településen, amely mozgáskorlátozottak kiszolgálására is szakosodott.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A településen lévő önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése részben megtörtént. A Gondozási Központ és orvosi szoba, valamint a Lispei részen lévő Faluház akadálymentesített, azonban a Kultúrház és Teleház megközelítése még akadályokba ütközik.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Közszolgáltatásokhoz a falugondnok segítségével hozzájutnak mindazok, akik akadályoztatva vannak valamilyen formában a közlekedésben. Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek, ingatlanok sajnos még nem akadálymentesítettek.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A munkahelyek akadálymentesítettsége nem megoldott.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen lévő autóbuszvárók, járdák akadálymentesítése nem megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nem működik fogyatékosok számára nappali intézmény.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Hátránykompenzáló juttatásként a képviselő-testület kérelem alapján rendkívüli szociális segélyben részesíti a településen élő fogyatékos személyeket. Indokolt esetben méltányossági közgyógyellátás is igénybe vehető.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Hiányokkal küzd még a település ezen a téren.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítése részben megoldott	A középületek teljes körű akadálymentesítése
Autóbuszvárók akadálymentesítése nem megoldott	Autóbuszvárók felújítása, akadálymentesítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen található több önkormányzati út járhatatlan, nagy a balesetveszély	Balesetmentes, jó minőségű utak kialakítása
A településen nincs szennyvízcsatorna, a lakossági szennyvíz elhelyezése nem megoldott	Egyedi szennyvízelhelyezés lakosonként
A külterületi utak járhatatlanok és balesetveszélyesek	A külterületi és hegyi utak járhatóvá tétele
Meglévő falugondnoki autó nem biztonságos	Hozzáférés a településen kívüli szolgáltatásokhoz, egészségügyi ellátáshoz
Ravatalozó rendbetétele, közművel való ellátása	Kulturált ravatalozó kialakítása
A település ivóvíz minősége az évek alatt leromlott	Egészséges ivóvízhez való hozzájutás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja az önkormányzat. Jó kapcsolatot ápolunk a Bázakerettyei székhellyel működő Polgárőr Egyesülettel.

A Magyar Katolikus Egyházon keresztül a Katolikus Karitasz is jelen van a településen. Kulturális és sportegyesület is működik.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodást kötött a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A megállapodás keretében az önkormányzat a működéshez szükséges helyiséggel és egyéb eszközökkel biztosítja a zavartalan működést.

A Katolikus Karitasz élelmiszer adományokkal segíti a településen élő hátrányos helyzetben lévő embereket.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Bázakerettyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések – Bázakerettye-Kiscsehi-Lasztonya-Lispezsentadorján-Maróc-Csörnyeföld-Muraszemenye-Kerkaszentkirály-Szentmargitfalva között nagyon jó a kapcsolat.

DÉL-ZALA MURAHÍD LETENYE TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS

A Dél-Zala Murahíd Letenye Többcélú Társulás tagjai: Letenye, Bánokszentgyörgy, Bázakerettye, Becsehely, Borsfa, Bucsuta, Csörnyeföld, Kerkaszentkirály, Kiscsehi, Kistolmács, Lasztonya, Lispezsentadorján. Maróc, Molnári, Murarátka, Muraszemenye, Oltárc, Petrivente, Pusztamagyaród, Rigyác, Semjénháza, Szentliszló, Szentmargitfalva, Tótszentmárton, Tótszerdahely, Valkonya, Várfölde, Zajk.

A Dél-Zala Murahíd Letenye Többcélú Társulás fontos feladatának tekinti a térségben működő alapítványok, civil szervezetek és önkormányzatok együttműködését.

A Társulás Munkaszervezetének feladata a közigazgatási feladatok mellett a terület- és vidékfejlesztés, mely magába foglalja a helyi lakosság életkörülményeinek, életminőségének, jövedelmi szintjének, valamint a foglalkoztatási helyzet javítását, melyek hozzájárulnak a térség népesség megtartó képességének javításához, mivel térségünket jellemzően sújtja az elvándorlás.

A Társulás célul tűzte ki a hatékony vidékfejlesztés érdekében a térségben fellelhető és előállítható mezőgazdasági és kézműipari terméket előállítók összegyűjtését, termékeik marketingjének előmozdítását piacra jutásuk elősegítése érdekében.

A helyi termékek értékesítését a fellendülőben lévő turizmusra, valamint a térség lakosságára, a helyi fogyasztókra alapozza.

ZALAI SPA HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÁRSULÁS

A ZALAI SPA Hulladékgazdálkodási Társulás 281 önkormányzat által alapított hulladékgazdálkodási projektben. A Társulás a Nyugat-Balaton és a Zala folyó medencéjének nagytérségét érintő, az Európai Unió által támogatott infrastrukturális beruházással jelentős eredményeket ért el: felszámolta a környezetszennyező,

engedély nélkül működő szeméttelpeket, korszerű hulladéklerakókat épített, megteremtette a különböző hulladékfajták begyűjtésének, újrahasznosításának lehetőségét, hulladékudvarokat alakított ki, mindezekkel jelentősen gyarapítva a Társulás vagyonát.

BUCSUTAI SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ TÁRSULÁS

A közösen fenntartott társulás a szakmai programjában, az 1993. évi III. törvényben, az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben, illetve az egyéb ágazati jogszabályokban meghatározott feladatokat a társulási megállapodásban foglalt ellátási területre kiterjedően köteles maradéktalanul ellátni. A társulás által biztosított alapellátások: A társulás önkormányzati képviselőtestületei megállapodnak abban, hogy a társulás a szociális alapszolgáltatások közül a Nappali szociális ellátás, szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást a társulásban résztvevő önkormányzatok közigazgatási területére kiterjedően biztosítja.

KERKAMENTI TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE TERÜLETFEJLESZTÉSI TÁRSULÁS

A társulás székhelye: 8874 Kerkaszentkirály, Petőfi u. 1.

Működési területe: a társult önkormányzatok: Csörnyeföld, Dobri, Kerkaszentkirály, Kerkateskánd, Kiscsehi, Lipeszentadorján, Lovászi, Maróc, Muraszemenye, Szentmargitfalva, Szécsisziget, Tormafölde közigazgatási területe.

A Társulás által ellátott feladat- és hatáskörök

A területfejlesztésről és a területrendszerezésről szóló 1996. évi XXI. Tv-ben foglalt területfejlesztési feladatok, az alapító önkormányzatok igazgatási területén gazdasági és társadalmi fejlesztések elősegítése, a települések lakosságának gazdasági és kulturális érdekképviselése, érdekeinek védelme, közreműködés az emberi és természeti erőforrások jobb felhasználásában.

Ennek keretében különösen fontos feladat:

- a településeken meglévő információs hátrányok felszámolása,
- az infrastrukturális fejlesztések összehangolása, az anyagi lehetőségek legszélesebb körének bevonásával,

- foglalkoztatási problémák, szociális feszültségek feloldása,
- a kistérségi, településközi valamint a kistélepuslési önkormányzatok érdekeinek megfogalmazása és képviselete a megyei, regionális, országos szinten,
- a határ menti együttműködés erősítése különös tekintettel a gazdasági együttműködésre,
- nemzetiségi hagyományok, nemzetiségi kultúra értékeinek megőrzése,
- kulturális örökség védelme,
- a humán erőforrások összehangolt fejlesztése,
- a gyermekek és ifjúsági korosztályról való gondoskodás
- a nők hátrányos helyzetű rétegek, a cigányság helyzetének javítása
- a kistérség civil szervezeteivel, vállalkozókkal, az együttműködő társszervekkel való kapcsolattartás, - a természet, a környezet védelme.

ZALA ZÖLD SZÍVE VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET (KERKASZENTKIRÁLY)

A Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület megszületésekor soha nem látott térségi konszenzussal, támogatással jött létre, amit jól reprezentál az, hogy ekkor 103 tag csatlakozott hozzájuk. A HACS tagsága a három szféra között –civil, vállalkozói és önkormányzati – egyharmados arányban oszlott meg.

2008-tól kezdődően az egyesület a térség legnagyobb civil szervezeteként működött!

Jelenleg 81 tagjuk van.

Az egyesület megalakulásakor megfogalmazott egyik legfontosabb alapelv a helyi partnerség biztosítása volt. Ennek szellemében végzi mind a mai napig tevékenységét, mint a munkaszervezet, mind pedig az egyesület különféle testületei.

Mindhárom szféra képviselői azonos súllyal képviseltetik magukat, s egyformán részesülnek az egyesület nyújtotta szolgáltatásokból.

Annak érdekében, hogy az 53 településen megtalálható tagság érdekei minél inkább érvényesülni tudjanak, 6 mikrotérségbe sorolta őket az egyesület közgyűlése. Ennek a partnerség tekintetében azért van komoly jelentősége, mert minden mikrotérség képviselteti magát a vezetőségben, a pályázati tájékoztató fórumok és egyéb egyesületi rendezvények lehetőség szerint valamennyi mikrotérségben megrendezésre kerülnek. A Zala Zöld Szíve HACS elsősorban munkaszervezetén keresztül képes a partnerségnek megfelelni. Létrejöttékor azt a célt tűzte ki maga elé, hogy minden tag, valamint az illetékességi területéhez tartozó valamennyi pályázó számára olyan ügyfélszolgálatot, igény esetén személyes helyszíni egyeztetést biztosít, mely segíti azt, hogy az általunk kezelt programban minél szélesebb kör vehessen részt eredményesen.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében.

Együttműködési területek:

- Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.
- Gyermekvédelmi és egészségügyi szakemberek, roma nemzetiségi önkormányzat, tájékoztató programokat tartanak a szűrővizsgálatok fontosságáról. Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismeretek beépültek a köznevelési intézmények nevelési, oktatási programjába. Az Önkormányzat az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósítását ösztönzi és támogatja.
- Az RNÖ éves programjainak kidolgozásába, szervezésébe a szülőket, szervezeteket, iskolákat is bevonták.

Az RNÖ és a kerületi Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- A gyermekek tanulmányi eredményeinek javítása, készség és képességfejlesztés, korrepetálás, pótvizsgára való felkészítés.
- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.
- A halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok körében a bűncselekmények csökkentése.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő Lispeszentadorjáni Kulturális és Sportegyesület a célcsoportokkal kapcsolatosan az önkormányzattal közösen szervezi a kulturális programokat. Az Egyesület IKSZT-t (Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér) működtet az Önkormányzat tulajdonában lévő 2011-ben felújított Faluházban.

A felújítás és a korszerűsítés azonban csak az első lépés volt: kezdetét vette az a nagyon összetett folyamat, amelynek célja a helyi közösség és a helyi gazdaság együttes fejlesztése, a falusi élet minőségének javítása.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen működő vendéglátó egység a női munkavállalást segíti.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program előkészítéséhez segítséget nyújtottak a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szakemberek. Adatokkal, útmutatással a Bázakerettyén működő intézmények vezetői látták el a helyzetelemzésben résztvevőket.

A vélemények, problémák megismerése céljából Fórum került megrendezésre, az intézményvezetők, az önkormányzat képviselő-testület tagjai és a kutatásban résztvevők

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására, az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolója alapján.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP nyilvánosságra hozatala is és a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására évente tájékoztatást adunk a program megvalósításában elért eredményekről az önkormányzat képviselő-testülete felé, informáljuk az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A tartós munkanélküliség magas arányú a lakónépességhez képest 2. A település központjától kieső utak nehezen járhatók, rossz a közlekedés	1. Közfoglalkoztatás továbbfejlesztése, munkalehetőségek felkeresése 2. Utak felújítása
Gyermekek	1. A veszélyeztetett gyermekek száma magas, a család működését zavaró tényezők kialakultak 2. Kevés a gyermekek számára szervezhető szabadidős program	1. Szülők tájékoztatása, bevonása programokba 2. Programok szervezése
Idősek	1. Idősek informatikai jártasságának hiánya 2. Egyedülálló idősek elmagányosodása	1. Internetes alapismeretek elsajátításával kapcsolatos foglalkozások szervezése 2. Közösségi tér kialakítása
Nők	1. A nők körében magas számban vannak az alacsony iskolai végzettségűek 2. Magas számban vannak a női munkanélküliek	1. Alapfokú iskolai végzettség és szakképzettség megszervezésének elősegítése 2. Startmunka program kibővítése, helyi vagy női munkaerő igényű munkalehetőségek feltérképezése, biztosítása
Fogyatékkal élők	1. Középületek akadálymentesítése részben megoldott 2. Autóbuszvárók akadálymentesítése nem megoldott	1. A középületek teljes körű akadálymentesítése 2. Autóbuszvárók felújítása, akadálymentesítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1. A településen található több önkormányzati út járhatatlan, nagy a balesetveszély 2. A településen nincs szennyvízcsatorna, a lakossági szennyvíz elhelyezése nem megoldott 3. A külterületi utak járhatatlanok és balesetveszélyesek 4. Meglévő falugondnoki autó nem biztonságos 5. Ravatalozó rendbetétele, közművel való ellátása 6. A település ivóvíz minősége az évek alatt leromlott	1. Balesetmentes, jó minőségű utak kialakítása 2. Egyedi szennyvízelhelyezés lakosonként 3. A külterületi és hegyi utak járhatóvá tétele 4. Hozzáférés a településen kívüli szolgáltatásokhoz, egészségügyi ellátáshoz 5. Kulturált ravatalozó kialakítása 6. Egészséges ivóvízhez való hozzájutás
--	---	---

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák munkahellyel rendelkeznek és beilleszkedve a társadalomba azonos körülmények között élnek a település összes lakójával.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben emberhez méltó körülményeik között éljenek és fontosnak érezzék magukat a településen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek nevelését és elsősorban azt, hogy nélkülözés nélkül éljenek.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életére, mindent megteszünk azért, hogy azok, akik felnevelték gyermekeiket ne kirekesztetten éljék napjaikat.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőség megteremtését, mind a munkavállalás, mind a gyermekvállalás területén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférésehez.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzelelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Település szintű probléma											
1	Útfelújítás	A településen Balesetmentes és jó Pályázati anyag, Országos Fejlesztési és utak felújítása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Lakossági szennyvízelvezetés és	A településen A nincsen eredményeként szennyvízcsatorna, megoldódik a lakossági illegális szennyvíz elhelyezése nem megoldott környezetszennyezés, javul a településen élők ellátása, a térségi hátrányok csökkennek	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
3	Külterületi közútfejlesztés	A külterületi utak A külterületi és hegyi Pályázati anyag, Országos Fejlesztési és utak felújítása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Falugondnoki busz beszerzése	Meglévő autó nem biztonságos	Hozzáférés településen kívüli költségvetési szolgáltatásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, autóbuszjáratok kimaradásának kompenzálása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
5	Temetői infrastruktúra fejlesztése	Ravatalozó rendbetétele, közművel való ellátása	Kulturált ravatalozó Pályázati anyag, Országos Fejlesztési és utak felújítása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
6	Egészségmegőrzés	A település ivóvíz minősége az évek folyamán jelentősen leromlott. A	Egészséges ivóvízhez Pályázati anyag, Országos Fejlesztési és utak felújítása	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága a	Önkormányzatok közötti együttműködésben az intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

		csövek elzáródások, csecsemők részére nem javasolt a helyi víz fogyasztása.														Kiscsehi, Lasztonya, Maróc
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége																
1	Közfoglalkoztatás továbbfejlesztése, munkalehetőségek felkutatása	A tartós Munkanélküliség pontos munkanélküliség magas arányú a feltérképezése, közfoglalkoztatási programok indítása, munkahelyek feltérképezése, munkanélküliség csökkentése	Közfoglalkoztatási terv	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Magyar Nemzeti Munkanélküliség pontos feltérképezése, közfoglalkoztatási programok indítása, munkahelyek feltérképezése, munkanélküliség csökkentése	Polgármester	2027. 11. (kedd)	30. Munkanélküliek száma	Résztvevő személyek, pénzügyi forrás	HEP 2027.	lejárt	Nem releváns				
2	Utak felújítása	A település Pályázati központiától kieső lehetőségek utak nehezen felkutatása, utak járhatók, rossz a felújítása, közlekedés javítása	Költségvetési koncepció	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Magyar Nemzeti Pályázati lehetőségek felkutatása, utak felújítása, közlekedés javítása	Polgármester	2027. 11. (kedd)	30. Út felújítás 100%	pályázati támogatás, önkormányzati önértő	HEP 2027.	lejárt	Nem releváns				
II. A gyermekek esélyegyenlősége																
1	Szülık tájékoztatása, bevonása programokba	A veszélyeztetett A család működését költségtérítési magasság, a család megszüntetése, működését zavaró veszélyeztetett tényezők kialakultak	Költségvetési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2030 (2007-2032)	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Polgármester, család Polgármester, működését zavaró Védőnő, Családsegítő Szolgálat munkatársa	2027. 11. (kedd)	30. Veszélyeztetett gyermekek száma	Résztvevő személyek, pénzügyi forrás	HEP 2027.	lejárt	Nem releváns				
2	Gyermekek megcélzó programok szervezése	Kevés a gyermekek számára létrejött, szervezhető szabadidős program	Költségvetési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2030 (2007-2032)	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Polgármester, Kézműves tábor létrejött, és Kulturális Sportegyesület k, játszótér vezetője szervezése	2027. 11. (kedd)	30. Évi 3 program	Pénzügyi, tárgyi, technikai eszközök	HEP 2027.	lejárt	Nem releváns				
III. A nők esélyegyenlősége																
1	Alapfokú iskolai végzettség szakképzés megteremtése	A nők körében magas és magas szakképzés megteremtése	Költségvetési koncepció	Nők és Férfiak Nemzeti Stratégia 2030 (2010-2032)	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Polgármester	2027. 11. (kedd)	30. Képzésen résztvevők száma	Pénzügyi, tárgyi, technikai eszközök	HEP 2027.	lejárt	Nem releváns				

2	Startmunka program kibővítése, helyi magas arányú munkanélküliség vagy női munkaerő-lakónépességhez csökkenése igényű képest munkalehetősége k feltérképezése, biztosítása	A tartós Közfoglalkoztatási programok indítása, munkanélküliség arányú a munkanélküliség költségvetési koncepció csökkentése	Közfoglalkoztatás Nők és Férfiak Közfoglalkoztatási terv, Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia csökkentése (2010-2021)	Polgármester	2027. 11. (kedd)	30. Közfoglalkoztatottak száma	Résztvevő személyek, pénzügyi forrás	HEP 2027.	Lejárta Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Idősek informatikai jártasságának hiánya	Internetes alapismeretek elsajátításával kapcsolatos foglalkozások szervezése	Alapvető informatikai jártasság elsajátítása az idősek körében, foglalkozások szervezése, internetes klub létrehozása	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Nemzeti Alapvető (2010-informatikai) (2023-jártasság) Sportegyesület az idősek körében, foglalkozások szervezése, internetes klub létrehozása	Polgármester, Kulturális és Sportegyesület	2027. 11. (kedd)	30. Részvételi arány 100%	HEP 2027.
2	Programok időseknek az élethez való elmagányosodás elkerülésére	Az idősek egy Nyugdíjasklubjához való elmagányosodás miatt az idősek körében, foglalkozások szervezése, internetes klub létrehozása	Szociális koncepció, költségvetési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Nemzeti Nyugdíjasklub (2010-szervezése, 2023-programok szervezése, a programokra való eljutás módjának megszervezése	Polgármester	2027. 11. (kedd)	30. Évi 3 program	HEP 2027.
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Középületek akadálymentesítés e	Középületek akadálymentesítés e részben megoldott	Pályázati lehetőségek feltérképezése, Önkormányzati épületek akadálymentesítése	Országos Fogvatékosági Program (2015-2025)	Pályázati lehetőségek feltérképezése, Önkormányzati épületek akadálymentesítése	Lispezentatorjáj n Község Önkormányzata	2027. 11. (kedd)	30. Akadálymentesítés 100%	HEP 2027.
2	Autóbuszvárók felújítása, akadálymentesítés e	Autóbuszvárók felújítása, akadálymentesítés e nem megoldott	Pályázati lehetőségek feltérképezése, autóbusrókok felújítása, akadálymentesítése	Országos Fogvatékosági Program (2015-2025)	Pályázati lehetőségek felkutatása, autóbusrókok felújítása, akadálymentesítése	Lispezentatorjáj n Község Önkormányzata	2027. 11. (kedd)	30. Akadálymentesítés 100%	HEP 2027.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Lisszentszadorján Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lisszentszadorján Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2025. (.....) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

2025.

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA